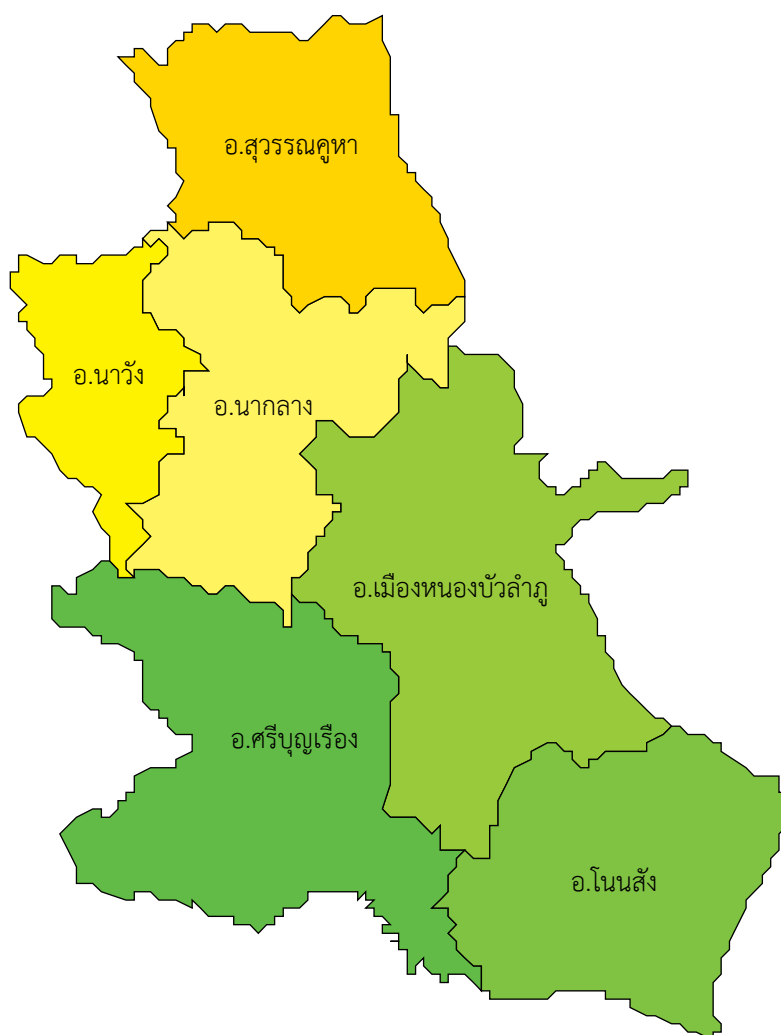

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ จังหวัดหนองบัวลำภู

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม ในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดโดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

- 1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่
- 2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ก่อนทำการนัดหมาย เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษานิเทศ ทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัด ในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุม คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูลตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด : ดำเนินการจัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่จังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่าง กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้ จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ดำเนินงานครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดทั้ง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำแผนผังสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ เลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 25 รายการ แบ่งเป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติจำนวน 6 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และเป็นรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวน 19 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 27 รายการ แบ่งเป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติจำนวน 5 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และเป็นรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวน 22 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และเสริมสร้างสันติสุข เลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ลดพยาธิใบไม้ตับ กำจัดมะเร็งท่อน้ำดี” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 24 รายการ แบ่งเป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติจำนวน 18 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และเป็นรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวน 6 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐบาล เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก – ข
คำนำ	
อภิวานศัพท์	i - iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด	5
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัด	12
2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	16
2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน	21
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	27
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	36
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	45
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานการณ์การสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ในปัจจุบัน	53
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	56
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)	
ภาคผนวก ค : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ง : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
– คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– ประมวลผลการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	16
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	53
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	54
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	55

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : มูลค่าผลิตภัณฑ์และโครงสร้างเศรษฐกิจ จังหวัดหนองบัวลำภู ณ ราคาประจำปี พ.ศ.2551 - 2554	6
ตารางที่ 2 : พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตพืชเศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553 - 2554	7
ตารางที่ 3 : ปริมาณการผลิตปศุสัตว์รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552	7
ตารางที่ 4 : จำนวนสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2554	8
ตารางที่ 5 : จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553	8
ตารางที่ 6 : สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2552	9
ตารางที่ 7 : ข้อมูลด้านสุขภาพและการศึกษาของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553	10
ตารางที่ 8 : พื้นที่ป่าไม้จังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2547 – 2551	11
ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	17
ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	19
ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	20
ตารางที่ 12 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	27
ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”	29
ตารางที่ 14 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”	34
ตารางที่ 15 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”	34
ตารางที่ 16 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	36
ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”	38
ตารางที่ 18 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”	43
ตารางที่ 19 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”	43
ตารางที่ 20 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	45
ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”	47
ตารางที่ 22 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”	51
ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”	51
ตารางที่ 24 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระยะสั้นภายในปีแรก	58

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	<p>รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองการณ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการจัดเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการจัดเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการจัดเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียบการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สํารวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิตอาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้มีความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแผนทางป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต่อไป
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)	ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงาน ทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้มีการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบกิจการ ที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)	ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่ง มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัด เหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือ ได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงาน ของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย ก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงาน จะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น พนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงาน ของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตาม เป้าหมาย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติ ระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติและข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยจังหวัดหนองบัวลำภู ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพและประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดหนองบัวลำภูฉบับนี้ขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญและจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนา กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพของจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการในผังสถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนาในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 – 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากรายงานแผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561)¹ และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4 และ 2.5) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษา เกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

หนองบัวลำภูได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัดหนองบัวลำภูโดยแยกจากจังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2536 มีพื้นที่ 3,859.086 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,411,929 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 608 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ ประกอบด้วย

1. อำเภอเมืองหนองบัวลำภู	4. อำเภอนาวัง
2. อำเภอโนนสัง	5. อำเภอนากลาง
3. อำเภอศรีบุญเรือง	6. อำเภอสุวรรณคูหา

เมื่อพิจารณาอาณาเขตของจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่ารายล้อมด้วยจังหวัดใหญ่ที่มีสภาพเศรษฐกิจดี คือขอนแก่นและอุดรธานี นอกจากนี้ยังติดกับจังหวัดเลยซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางด้านท่องเที่ยว

2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2554 พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ 17,929 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 17,431 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2553 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (GPP Per capita) เท่ากับ 33,314 บาทต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่เท่ากับ 32,544 บาทต่อปี

สาขาเกษตรกรรมสามารถสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดมากที่สุด มูลค่าเท่ากับ 4,560 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจร้อยละ 25.43 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัด สาขาที่สร้างรายได้ลำดับรองลงมา ได้แก่ สาขาการศึกษา สาขาอุตสาหกรรม สาขาการขายส่ง ขายปลีกฯ และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ ตามลำดับ

¹ แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ.2558 - 2561 ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556

ตารางที่ 1 : มูลค่าผลิตภัณฑ์และโครงสร้างเศรษฐกิจ จังหวัดหนองบัวลำภู ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2551 - 2554

รายละเอียดกิจกรรมการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์ (ล้านบาท)				โครงสร้างเศรษฐกิจ (ร้อยละ)			
	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554p	ปี2551	ปี2552	ปี2553	ปี2554p
ภาคเกษตร	3,047	3,899	4,727	4,900	21.97	25.42	27.12	27.33
สาขาเกษตร การล่าสัตว์ การป่าไม้	2,835	3,618	4,397	4,560	20.44	23.58	25.23	25.43
สาขาประมง	211	281	330	340	1.52	1.83	1.89	1.90
ภาคนอกเกษตร	10,820	11,442	12,704	13,029	78.03	74.58	72.88	72.67
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	175	239	234	231	1.26	1.56	1.34	1.29
สาขาอุตสาหกรรม	2,224	2,041	2,732	2,406	16.04	13.30	15.67	13.42
สาขาไฟฟ้า ประปา โรงแยกก๊าซ	184	236	242	245	1.33	1.54	1.39	1.37
สาขาก่อสร้าง	542	676	564	601	3.91	4.41	3.24	3.35
สาขาการขายส่ง การขายปลีก	1,194	1,523	1,699	1,662	8.61	9.93	9.75	9.27
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	33	26	22	24	0.24	0.17	0.13	0.13
สาขาการขนส่ง	477	516	475	498	3.44	3.36	2.73	2.78
สาขาตัวกลางทางการเงิน	862	859	929	1,000	6.22	5.60	5.33	5.58
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์	1,424	1,240	1,370	1,362	10.27	8.08	7.86	7.60
สาขาการบริหารราชการ	852	898	1,077	1,233	6.14	5.85	6.18	6.88
สาขาการศึกษา	2,331	2,560	2,778	3,086	16.81	16.69	15.94	17.21
สาขาบริการด้านสุขภาพและสังคม	330	423	380	448	2.38	2.76	2.18	2.50
สาขาการให้บริการด้านชุมชน	182	200	184	207	1.31	1.30	1.06	1.15
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	11	6	17	25	0.08	0.04	0.10	0.14
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	13,867	15,341	17,431	17,929	100	100	100	100
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว(บ.)	26,192	28,808	32,544	33,314				
จำนวนประชากร (1,000 คน)	529	533	536	538				

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รวบรวมโดยสำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ.2558 – 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1, หน้า 4)

หมายเหตุ : p หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร

จังหวัดหนองบัวลำภู มีพื้นที่ทำการเกษตร ในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 1,508,214 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด² มีพืชเศรษฐกิจหลักหลายชนิด ที่สำคัญได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และถั่วเหลือง รายละเอียดพื้นที่ปลูกและผลผลิตแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตพืชเศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553 - 2554

รายการพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2553	ปี 2554
ข้าวนาปี/นาปรัง	870,611	922,586	279,909	290,903	806	849
อ้อยโรงงาน	40,142	97,051	384,527	1,097,929	9,589	11,313
มันสำปะหลัง	45,114	47,350	140,810	130,016	3,213	3,114
ยางพารา	108,435	110,604	5,353	6,575	231	227
ถั่วเหลือง	23,334	23,040	n.a.	n.a.	251	246

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3 (รวบรวมจากที่อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 - 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-4 ถึง 1-9, หน้า 7-9)

หมายเหตุ : n.a. (Not Applicable) หมายถึง ไม่มีข้อมูล

จากตารางที่ 3 แสดงได้ว่าจังหวัดหนองบัวลำภูทำการปลูกพืชไม่มากนักเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน 1 ทั้งนี้เป็นการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ ไก่เนื้อ โคเนื้อ กระบือ สุกร และโคนม ตามลำดับ

ตารางที่ 3 : ปริมาณการผลิตปศุสัตว์รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552

ปศุสัตว์	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่เนื้อ (ตัว)	ไก่พื้นเมือง (ตัว)	โคนม (ตัว)	รวม (ตัว)
อีสานตอนบน 1	308,900	203,976	172,779	809,625	4,860,788	7,561	6,363,529
อุดรธานี	134,800	103,193	90,919	430,612	1,999,596	5,080	2,763,200
เลย	78,580	27,567	35,337	60,239	695,149	1,681	898,553
หนองบัวลำภู	49,060	30,626	18,211	55,310	806,117	902	960,226
หนองคาย/บึงกาฬ	46,460	42,590	28,312	263,464	1,359,926	798	1,741,550

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ.2558 - 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-10, หน้า 9)

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดหนองบัวลำภูมีสถานประกอบการทั้งสิ้น 14,636 แห่ง เป็นประเภทโรงแรมและภัตตาคารมากที่สุด จำนวน 1,075 แห่ง รองลงมาคือการขายส่งและการขายปลีก 1,017 แห่ง การก่อสร้าง 212 แห่ง การขนส่งทางบกและสถานที่เก็บสินค้า 234 แห่ง และกิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ 174 แห่ง ตามลำดับ

² จาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ.2558 - 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางการใช้ประโยชน์ที่ดิน, หน้า 15)

ตารางที่ 4 : จำนวนสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2554

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)
การก่อสร้าง	212
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมรถยนต์ และรถจักรยานยนต์	1,017
โรงแรมและภัตตาคาร	1,075
การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า	234
กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	174
รวม 5 กิจกรรม	2,712
จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด	14,636

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ.2558 – 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-14, หน้า 10)

ในส่วนของโรงแรมและภัตตาคารที่สำคัญ ได้แก่ โรงแรมน้ำตลามีจำนวน 1 แห่ง คือโรงแรมน้ำตลาเอราวัณ โรงสีข้าวทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีจำนวน 1,032 โรง และโรงงานผลิตแผ่นยางรมควัน ยางแปรรูป จำนวน 2 แห่ง

2.2.4 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการ

จังหวัดหนองบัวลำภูมีสถานที่ท่องเที่ยวที่รู้จักกันดีและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวหลายแห่ง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์โบราณคดี ศาสนาศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ตัวอย่างสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น วัดถ้ำกองเพล วัดถ้ำเอราวัณ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อุทยานภูเก้า อุทยานภูพาน คำภูหินลาดซ้อฟ้า พิพิธภัณฑ์หอยหิน 150 ล้านปี วัดถ้ำสุวรรณคูหาน้ำตกเผ่าไต้ เป็นต้น และการท่องเที่ยวเชิงประเพณี เช่น งานเทศกาลกินลำไย และชมไดโนเสาร์และหอยหิน เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดหนองบัวลำภูรวม 209,566 คน ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 99 เป็นคนไทย 208,688 คน ส่วนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศยังมีสัดส่วนน้อยมาก มีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 125.9 ล้านบาท และร้อยละ 98.97 เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศจำนวนกว่า 124 ล้านบาท

ตารางที่ 5 : จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553

รายการ	ปี 2553
1. จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)	209,566
- ชาวไทย	208,688
- ชาวต่างชาติ	878
1.1 จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	103,493
- ชาวไทย	103,016
- ชาวต่างชาติ	477
1.2 จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	106,073
- ชาวไทย	105,672
- ชาวต่างชาติ	401

ตารางที่ 5 : จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553 (ต่อ)

รายการ	ปี 2553
2. รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้มาเยี่ยมเยือน (ล้านบาท)	125.9
- ชาวไทย	124.6
- ชาวต่างชาติ	1.3
3. จำนวนโรงแรมและห้องพัก	230

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 – 2561,

ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-17, หน้า 12)

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยว คือ ผู้เดินทางมาพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน

2.2.5 ศักยภาพด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

2.2.5.1 ประชากรและแรงงาน

จังหวัดหนองบัวลำภู มีจำนวนแรงงานทั้งหมดในปี พ.ศ. 2552 เท่ากับ 290,726 คน เป็นผู้มีงานทำ 283,440 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 97.5 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับอัตราคนมีงานทำในกลุ่มจังหวัดฯ มีแรงงานรอฤดูกาล 3,594 คน และมีจำนวนผู้ว่างงาน 3,692 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.3 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ทั้งนี้อัตราการว่างงานของจังหวัดหนองบัวลำภูน้อยกว่าอัตราการว่างงานของกลุ่มจังหวัด หรือกล่าวได้ว่าจังหวัดหนองบัวลำภูมีการจ้างงานค่อนข้างสูง

ตารางที่ 6 : สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2552

สถานภาพแรงงาน	จังหวัดหนองบัวลำภู		กลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน 1	
	จำนวน (คน)	อัตราส่วน (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
ผู้อยู่ในแรงงานทั้งหมด	290,726	100.0	2,007,333	100.0
- ผู้มีงานทำ	283,440	97.5	1,949,419	97.0
- ผู้ว่างงาน	3,692	1.3	34,695	2.0
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	3,594	1.2	23,219	1.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 – 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-24, หน้า 14)

2.2.5.2 การศึกษาและการสาธารณสุข

จังหวัดหนองบัวลำภู มีโรงพยาบาลรองรับผู้ป่วยทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 7 แห่ง มีสัดส่วนแพทย์ 1 คนต่อประชากร 6,971 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจังหวัดหนองบัวลำภู มีบุคลากรแพทย์ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยยังไม่เพียงพอ

ในด้านการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภูมีสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดหนองบัวลำภู

ตารางที่ 7 : ข้อมูลด้านสุขภาพและการศึกษาของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2553

พื้นที่	ข้อมูลด้านสุขภาพ				ข้อมูลด้านการศึกษา	
	จำนวนผู้ป่วย		โรงพยาบาล		อัตราส่วน ประชากรต่อแพทย์	จำนวนสถาบันอุดมศึกษา (แห่ง)
	(ล้านคน)	(ร้อยละ)	(แห่ง)	(ร้อยละ)		
อีสานตอนบน 1	10	100	64	100	6,032	9
หนองบัวลำภู	1	14	7	11	6,971	2

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 – 2561, ฉบับนำเสนอ
สำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 1-23, หน้า 14)

2.2.6 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.6.1 ทรัพยากรดิน

ดินส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินค่อนข้างตื้น ชั้นล่างเป็นดินเหนียวดินลูกรัง มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบอยู่ในเขตอำเภอศรีบุญเรือง อำเภอโนนสัง และอำเภอเมือง ส่วนดินอีกประเภทคือชั้นบนเป็นดินเหนียวปนทรายชั้นล่างเป็นดินลูกรัง พบอยู่ในเขตอำเภอสวรรคคูหา นอกจากนี้ยังพบการชะล้างพังทลายของดินที่อำเภอนากลางนาวัง และอำเภอสวรรคคูหา

2.2.6.2 ทรัพยากรน้ำ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ แบ่งตามพื้นที่ลุ่มน้ำหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 2 ลุ่มน้ำ คือ เขตลุ่มน้ำชีประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำลำพะเนียง ลุ่มน้ำพวย และลุ่มน้ำพอง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอโนนสัง อำเภอศรีบุญเรือง และอำเภอนากลางบางส่วน ส่วนเขตลุ่มน้ำโขงประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยโมง และลุ่มน้ำห้วยหลวง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอสวรรคคูหา และอำเภอนากลางบางส่วน

นอกจากนี้ยังมีบึงและหนองน้ำธรรมชาติกระจายอยู่ในตอนล่างของจังหวัดโดยเฉพาะในเขตอำเภอโนนสัง

2) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดหนองบัวลำภู มีแหล่งน้ำชลประทานที่ดำเนินการก่อสร้างเสร็จรวม ทั้งสิ้น 3,951 โครงการ ซึ่งในจำนวนนี้มีโครงการชลประทานขนาดกลางเพียง 1 โครงการเท่านั้น คือ อ่างเก็บน้ำห้วยเหล่ายาง บ้านภูพานทอง ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง มีขนาดความจุประมาณ 2.14 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 2,000 ไร่ ส่วนโครงการที่เหลืออื่นๆ เป็นโครงการขนาดเล็ก มีขนาดความจุรวมกันประมาณ 59,399,832 ลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ร่วมกันประมาณ 63,391 ไร่

ทั้งนี้พื้นที่การเกษตรของจังหวัด มีประมาณ 2,868.69 ตารางกิโลเมตร ในขณะที่มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่เพียง 589,846 ไร่ หรือ 943.75 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 32.9 ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนแหล่งน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรของจังหวัด ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและการกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต จึงควรมีโครงการจัดหาแหล่งน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินในพื้นที่จังหวัด

2.2.6.3 ทรัพยากรป่าไม้

ในอดีต จังหวัดหนองบัวลำภูมีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้น 1,521,499 ไร่ โดยทั่วไปเป็นป่าโปร่งและป่าไม้เบญจพรรณ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัด จำนวน 6 ป่า ได้แก่ ป่าห้วยส้ม - ภูผาแดง ป่าหนองเรือ ป่าภูเก้า ป่าภูพาน ป่าหนองบัว และ ป่าแก่งลอย-นากลาง ซึ่งกรมป่าไม้ได้ประกาศเป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจำนวนประมาณ 1,208,811 ไร่ และมีการถูกบุกรุกทำลายไปบางส่วน

จากข้อมูลสถิติป่าไม้ของกรมป่าไม้ที่ได้จากการแปลภาพถ่ายแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดหนองบัวลำภูมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2547 - 2549 เฉลี่ยลดลงปีละ 80.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 50,087.5 ไร่ ณ ปี พ.ศ. 2551 มีพื้นที่ป่าไม้คงเหลือ จำนวน 594.02 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 15.39 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด (ข้อมูลจากสถิติกรมป่าไม้แสดงพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551 ทั้งนี้เนื่องจากการแปลภาพถ่ายในปี พ.ศ. 2551 ใช้เทคนิคการแปลที่มีความละเอียดกว่าและมีการแปลเอาพื้นที่ป่าที่เป็นแปลงขนาดเล็กรวมเข้าไปด้วยทำให้ตัวเลขพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น)

ตารางที่ 8 : พื้นที่ป่าไม้จังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2547 – 2551

ปี พ.ศ.	เนื้อที่ป่าไม้ (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
ปี 2547	566.51	14.68
ปี 2548	446.14	11.56
ปี 2549	326.08	8.45
ปี 2551	594.02	15.39

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6, 2556 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 – 2561, ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1, หน้า 17)

ข้อมูลจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 พบคดีการบุกรุกพื้นที่ป่าและการลักลอบตัดไม้ในป่า รวมถึงการเกิดไฟป่าในท้องที่จังหวัดหนองบัวลำภูอย่างต่อเนื่องทุกปี แสดงให้เห็นว่า สภาพป่าธรรมชาติของจังหวัดหนองบัวลำภูยังมีความเสี่ยงที่จะลดลงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อันมีสาเหตุจากการกระทำของมนุษย์เป็นหลัก ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการป่าให้คงอยู่และมีความอุดมสมบูรณ์เพียงพอที่จะเอื้อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่ประชาชนทั้งจังหวัดอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักการจัดการป่าแบบบูรณาการโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ

2.2.6.4 สิ่งแวดล้อม

1) **คุณภาพของแหล่งน้ำผิวดิน** จากข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบนของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำพะเนียง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 3 จุด ได้แก่ สะพานบ้านวังหมื่นอำเภอเมือง บ้านห้วยใหญ่อำเภอเมือง และสะพานฝางแดงอำเภอนากลาง พบว่าคุณภาพน้ำแม่น้ำลำพะเนียงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ นอกจากนี้ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาพบว่าแม่น้ำลำพะเนียงมีแนวโน้มของปริมาณความสกปรกในรูปอินทรีย์สาร (BOD) ความขุ่น (Turbidity) และปริมาณสารอาหารประเภทฟอสฟอรัส (P) และไนโตรเจน (N) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งและต้นฤดูฝน ซึ่งเกิดจากสภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ จากเดิมที่เน้นการปลูกข้าว แต่ปัจจุบันเกษตรกร

เน้นการปลูกพืชทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อ้อย และยางพารา ซึ่งมีการใช้ปุ๋ยสารเคมีต่างๆ ในการผลิตเพิ่มมากขึ้น ลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมในอนาคต

2) น้ำเสียชุมชน จากข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบนของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า บริเวณบ้านวังหมื่น ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองหนองบัวลำภู มีคุณภาพน้ำค่อนข้างเสื่อมโทรมในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากต้องรับภาระน้ำเสียจากชุมชน ดังนั้นจึงต้องเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งควรมีการบำบัดน้ำเสียจากชุมชนในรูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนขนาดเล็ก หรือการบำบัดน้ำเสียอย่างง่าย เช่น การใช้ถังดักไขมันระดับครัวเรือนและร้านอาหาร หรือการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (wet land) เป็นต้น จากการคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่ามีปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นทั้งหมด 30,878.35 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

3) ขยะและกากของเสีย จากการศึกษาปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในปี พ.ศ. 2555³ พบว่าจังหวัดหนองบัวลำภู มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 179,633 ตัน/ปี ทั้งนี้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่ในปี พ.ศ. 2556 ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพียง 9,657 ตัน ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดหนองบัวลำภูทั้งหมด

จังหวัดหนองบัวลำภูแบ่งกลุ่มพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย (Clustering) ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู 2) กลุ่มพื้นที่เทศบาลตำบลนากลาง 3) กลุ่มพื้นที่เทศบาลตำบลโนนสัง และ 4) กลุ่มพื้นที่เทศบาลตำบลโนนสูงเปลือย ปัจจุบันมีการดำเนินการก่อสร้างและเปิดใช้งานแล้วจำนวน 1 พื้นที่ คือกลุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู และอยู่ระหว่างดำเนินการอีกสองพื้นที่ คือ กลุ่มพื้นที่เทศบาลโนนสัง และกลุ่มพื้นที่เทศบาลตำบลนากลาง

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์จังหวัด

“หนองบัวลำภูเป็นเมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจก้าวหน้า ประชาชนชาวนาอุตสาหกรรม
ในดินแดนสันติสุข”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

1 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ เป้าประสงค์:

- 1) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชนมีทักษะฝีมือและความชำนาญด้านการผลิตสินค้าและการบริการ
- 2) ผลิตสินค้าและการบริการสินค้าและบริการ มีคุณภาพได้มาตรฐานตอบสนองความต้องการของตลาดทุกระดับ
- 3) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
- 4) เพิ่มช่องทางและยอดขายสินค้าและการบริการทั้งในและต่างประเทศ
- 5) สร้างเครือข่ายการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการบริการ

³ ปริมาณขยะคำนวณจากอัตราการผลิตขยะของ คพ. ที่ทำการสำรวจอัตราการเกิดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเทศบาลเมืองเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เฉลี่ยเท่ากับ 1.89, 1.15, 1.02, และ 0.91 กิโลกรัม/คน/วัน ตามลำดับการคูณจำนวนประชากร ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2555

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาทักษะฝีมือด้านการผลิตสินค้าและการบริการ
- 2) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
- 3) สร้างอัตลักษณ์ (Identity) หนองบัวลำภูมีดี เมืองราชินีข้าวเหนียว
- 4) พัฒนาและส่งเสริมช่องทางการตลาดสู่ตลาดอาเซียน และตลาดสากล
- 5) สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
- 6) เสริมสร้างและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตัวชี้วัด

- 1) การฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย
- 2) ศึกษาดูงาน
- 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 4) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ
- 5) พัฒนานวัตกรรมด้านการผลิตสินค้าและบริการ
- 6) พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- 7) ประชาสัมพันธ์ตราสินค้าของจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับ
- 8) การรับรองมาตรฐานของสินค้าในด้านอาหาร ด้านสินค้า และด้านการบริการ
- 9) ยื่นคำขอจดสิ่งชี้บ่งทางภูมิศาสตร์ (GI)
- 10) จัดงานรวมพลคนกินข้าวเหนียว
- 11) จัดงานบุญคุณลาน
- 12) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์
- 13) จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าชุมชน
- 14) การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าและบริการ
- 15) ยกกระดับตลาดการค้าชุมชนให้เป็นย่านการค้าที่สำคัญ
- 16) การขายสินค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์
- 17) การจัดแสดงสินค้า Roadshow ทั้งในและต่างประเทศ
- 18) จับคู่เจรจาธุรกิจ
- 19) การประชุมสัมมนาเครือข่ายการค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
- 20) การพัฒนาระบบขนส่ง
- 21) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 22) การพัฒนาระบบคลังสินค้า
- 23) การกระจายสินค้า

2 การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เป้าประสงค์

1) เกษตรกรและสินค้าเกษตรได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของพื้นที่

- 2) สินค้ามีคุณภาพได้มาตรฐานตอบสนองความต้องการของตลาด
- 3) เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิต
- 2) เพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูปและการตลาด
- 3) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- 4) ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร
- 5) พัฒนาสินค้าเกษตรสู่เกษตรอินทรีย์
- 6) ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร ในราคาประจำปี (12)
- 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้ใบรับรองมาตรฐาน GAP ของผลผลิตการเกษตรที่สำคัญต่อจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงฯ (ร้อยละ 100/ปี)
- 3) ร้อยละจำนวนเกษตรกรที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (40)

3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และเสริมสร้างสันติสุข เป้าประสงค์

1) คนในครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็ง (สุขภาพทางใจ และทางกาย)
2) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร
3) บริการภาครัฐมีคุณภาพมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก ทัวถึง และเท่าเทียมกัน

4) ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสาน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

5) เสริมสร้างและการผนึกกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งประสานการดำเนินงานของส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัด

6) พัฒนาขีดความสามารถในงานด้านการข่าวสำหรับการป้องกันและปราบปรามไม่ให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามของจังหวัด

7) ประชาชนมีโอกาสมิทางเลือกในการประกอบอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย มีความปลอดภัยในการทำงาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

8) การควบคุมแรงงานต่างด้าว และความมั่นคงในจังหวัด

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการสาธารณสุข
- 2) ส่งเสริม รักษา ป้องกันและฟื้นฟูสุขภาพประชาชน
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะ

- 4) สร้างความมั่นคงทางด้านสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 5) การต่อต้านและการรณรงค์ยุติการทำทารุณกรรมต่อเด็กและสตรี
- 6) เสริมสร้างการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- 7) เสริมสร้างการบูรณาการและผนึกกำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน

ในจังหวัดในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง

- 8) การจัดระบบเฝ้าตรวจในลักษณะเครือข่ายข่าว เพื่อความมั่นคง
ตัวชี้วัด

1) จำนวนของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ข้อมูลความจำเป็น
พื้นฐานลดลง 1,200 ครัวเรือน

- 2) จำนวนเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน 80 หมู่บ้าน
- 3) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
- 4) สถานบริการสุขภาพมีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด (HA)
- 5) ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองเบาหวาน
- 6) ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองความดัน
- 7) ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี
- 8) ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันได้ดี
- 9) ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแล/ส่งต่อ
- 10) ร้อยละของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแล/ส่งต่อ
- 11) อัตราการตายต่อเกิดมีชีพ
- 12) ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- 13) ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- 14) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
- 15) จำนวนเด็ก และเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
- 16) ร้อยละของผู้ต้องขังและผู้ต้องกักขังที่ผ่านการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติด
- 17) จำนวนผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการบำบัดฟื้นฟูและผ่านการ
- 18) จำนวนครั้งของการ ออกเยี่ยมโรงเรียน สถานศึกษา
- 19) จำนวนครั้งของการ ออกเยี่ยมโรงเรียน สถานศึกษา
- 20) จำนวนของนักเรียน นักศึกษา ที่เข้าเยี่ยมชมกิจการเรือนจำฯ
- 21) จำนวนครั้งของการตรวจค้นจุใจพิเศษ เพื่อหาสารเสพติดและสิ่งของต้องห้าม

กำลังผสมฯ

- 22) จำนวนครั้งของการจัดแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด
- 23) จำนวนแรงงานที่ได้รับการส่งเสริมด้านแรงงานและการฝึกอาชีพ มีรายได้

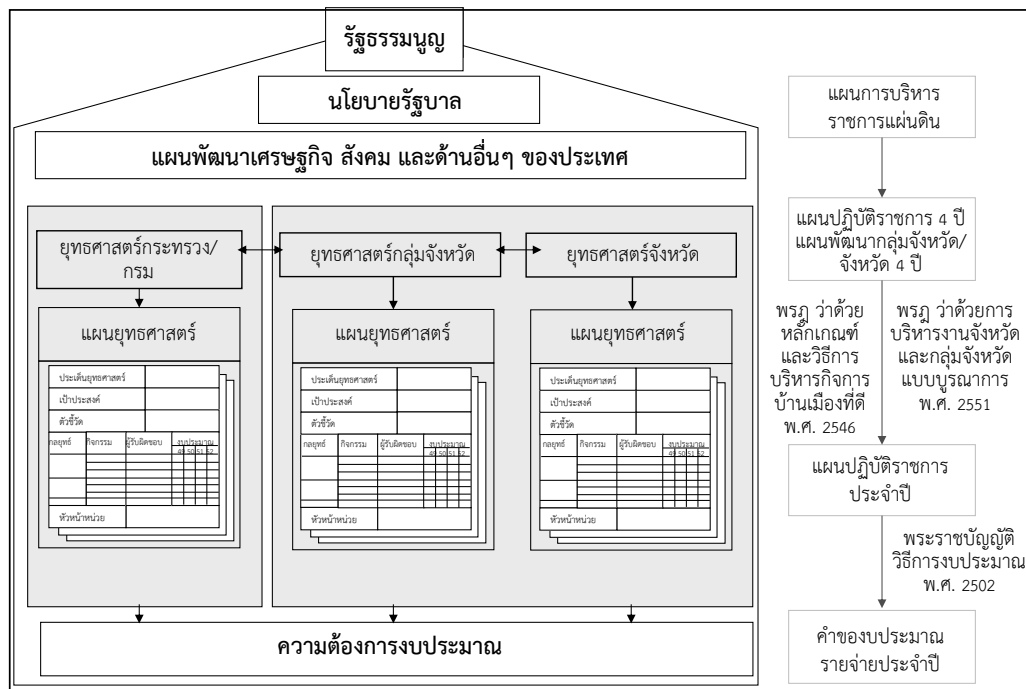
เพิ่มขึ้นร้อยละ 80

- 24) ร้อยละของแรงงานต่างด้าวขอรับใบอนุญาตทำงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 10
- 25) ร้อยละของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายลดลง ร้อยละ 20

2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และการแปลงแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น **หนึ่งในกรอบแนวคิดตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ”** ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องจากความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นกลไกหลักของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอ เพื่อขอรับรองประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ดังที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำ และทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายถึงการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้⁴

⁴ สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทยในตลาดภูมิภาค และตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึงตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทย เพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none">- ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข- ดัชนีความสงบสุข- สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำร้อยละ 10- สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน- สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม- ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน

ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ป่าไม้ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาได้สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่าง 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ และ 51 ตัวชี้วัดของจังหวัดหนองบัวลำภู กับประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายในและเสริมสร้างสันติสุข
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายในและเสริมสร้างสันติสุข
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างสมดุลและความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ครบทุกประเด็น

ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู
(1) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-
(2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-
(3) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตรในราคาประจำปี - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้ใบรับรองมาตรฐาน GAP ของผลผลิตการเกษตรที่สำคัญต่อจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงฯ - ร้อยละจำนวนเกษตรกรที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู
(4) คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการขยะมูลฝอยถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือมีปริมาณขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 24 - ร้อยละของพื้นที่ป่าที่ลดลงไม่เกินร้อยละ 25 ของพื้นที่ป่าที่คงเหลือ - ร้อยละของพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.1 ของพื้นที่จังหวัด - จำนวนแหล่งน้ำผิวดินที่ได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา และฟื้นฟู เพิ่มขึ้นจำนวน 35 แห่ง - จำนวนแหล่งน้ำบาดาลที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการเกษตร จำนวน 240 แห่ง - ร้อยละของผลการประหยัดพลังงานในกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ตัวชี้วัดการพัฒนาของจังหวัดสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในส่วนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่ และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ไม่มีการระบุตัวชี้วัดด้านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข หรือจำนวนปีการศึกษาแต่อย่างใด

2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.5.1 ความเป็นมาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)

จากยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552 - 2556) ได้วางแนวทางหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ของประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และพัฒนาบริการภาครัฐผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นเพื่อให้เกิดโครงการที่เป็นรูปธรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) จึงจัดทำโครงการจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) ขึ้น โดยถือเป็นนโยบายเร่งด่วนภายใต้แนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ “Smart Thailand” ซึ่งประกอบไปด้วย Smart Network Smart Government และ Smart Business ทั้งนี้ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดให้ “จังหวัดนครนายก” เป็นต้นแบบของจังหวัดที่จะดำเนินการให้บริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อบูมสู่การเป็น “Smart Province” เนื่องด้วยความเหมาะสมของขนาดพื้นที่จังหวัดและความพร้อมทั้งด้านสถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว การเกษตร และจะขยายผลไปสู่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับโครงการ Smart Thailand ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่

(1) กิจกรรม Smart City หรือ Smart Province ซึ่งได้ดำเนินการนำร่องที่จังหวัดนครนายก โดยจะทำให้เกิดการบริหารงานราชการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการข้อมูลที่เป็นสำหรับประชาชนในระดับท้องถิ่น

(2) กิจกรรม Smart Citizen Info. (การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน) ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จาก Smart Card ตามนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นระบบที่จะช่วยให้นำบัตรประชาชนแบบ Smart Card มาใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐได้

เป้าหมายโครงการ Smart Thailand

(1) ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูลการให้บริการและสนับสนุนความช่วยเหลือตามมาตรการต่างๆ รวมถึงข้อมูลสิทธิที่ตนพึงได้รับจากบริการภาครัฐผ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card) ผ่านศูนย์บริการร่วมโครงการ Smart Citizen Info

(2) ประชาชนสามารถทำธุรกรรม หรือขั้นตอนทางราชการต่างๆ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ณ จุดบริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

(3) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของระบบบริการภาครัฐแบบบูรณาการผ่านระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกลางภาครัฐ

2.5.2 ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE) และตัวชี้วัดสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

สำหรับโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดที่ได้ศึกษาในครั้งนั้น นอกจากจะทำการศึกษาลักษณะที่มีศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) รวมถึงกำหนดตัวชี้วัด/รายการข้อมูลที่จะสะท้อนถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์หรือประเด็นสำคัญนั้นๆ แล้ว การศึกษาในครั้งนี่ยังได้ทำการศึกษาแนวโน้มในการจัดทำยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางของจังหวัดอัจฉริยะหรือไม่เพียงใด เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัดให้มีหลักการ ทิศทางที่สอดคล้องต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นจังหวัดอัจฉริยะต่อไปในอนาคต

ในเบื้องต้นจากการศึกษาจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกดังที่ได้ศึกษาไว้ในรายงานฉบับที่แล้วนั้น จะพบว่าตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกมีการรอบการกำหนดตัวชี้วัดที่เน้น เป้าหมาย 5 ตัวชี้วัดในการพัฒนาเพื่อให้กรอบการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในแต่ละด้านมีมิติในการพิจารณาได้ละเอียดและชัดเจนนั้น ขณะที่ปรึกษาได้จัดทำกรอบตัวชี้วัดภายใต้กรอบเป้าหมายทั้ง 5 ด้านที่สอดคล้องกับจังหวัดนครนายกไว้ และได้มีการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัดไว้ ดังนี้

ด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE)

(1) ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(P : Gross Province Product)

- การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค,ท้องถิ่น)
 - การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น
 - คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น
- (2) รายได้ประชากรต่อหัวต่อปีของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น
(I : Per Capita Income)
- ประชาชนพึ่งพาตนเองได้
 - การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)
 - การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น
 - จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น
 - จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น
- (3) การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น
(D : Distribution of Income)
- ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์

เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด

- การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล้างสูบน้ำ และบนสู่ล่างเพิ่มขึ้น
- การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดและ

ภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

- (4) ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น

(H : Gross Happiness Index)

- สุขภาพแข็งแรง
- มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ
- ใช้ชีวิตแบบพอเพียง
- ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้
- มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น
- มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น
- ไม่มีหนี้สิน
- มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ
- มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี
- มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน
- ไม่มีความผิด
- ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น
- ได้รับการบริการของรัฐที่ดี
- ได้รับการคุ้มครองรักษาสิทธิ
- มีจิตอาสา

- เลี้ยงลูกได้ดี
 - ครอบครัวอบอุ่น
 - จิตใจเบิกบาน
- (5) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง (E : Government Expense)
- บุคลากร
 - มอบอำนาจและกระจายอำนาจ
 - ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง
 - ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์
 - ลดการเดินทาง
 - ลดเวลาการปฏิบัติ
 - จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)
 - ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร

นอกจากด้านคุณภาพชีวิตแล้วนั้น คณะที่ปรึกษายังได้จัดกลุ่มตัวชี้วัดที่จะสะท้อนมิติด้านสังคมอุดมปัญญา เพื่อเป็นตัวชี้วัดที่จะบอกถึงการอยู่ร่วมกันโดยสงบและเป็นสังคมของผู้มีปัญญาในการอยู่ร่วมกันอย่าง สงบ สันติและสร้างสรรค์

ด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

- (1) สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม (P : Peaceful)
- (2) ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ (A : Adjustment)
- (3) เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน (R : Reason)
- (4) เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต (K : knowledge)
- (5) พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ (S : Sufficiency)

ซึ่งมีรายละเอียดและการเปรียบเทียบระหว่างตัวชี้วัดในด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE) และด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS) กับการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รายละเอียดตามภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้

2.5.3 สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยง และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการสร้างจังหวัดอัจฉริยะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติในหลายด้าน ได้แก่ ประชาชนจะได้รับการบริการจากภาครัฐได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รัฐสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนงานด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐใช้ข้อมูลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพตรงต่อความต้องการ และประชาชนสามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการติดต่อสื่อสารหรือการขอรับบริการจากภาครัฐได้อย่างกว้างขวาง โดยอาศัยหลักการบริหารแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยง 5 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ ส่วนท้องถิ่นและชุมชน หน่วยงานส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานราชการส่วนกลางและภาคเอกชนเข้าด้วยกัน เมื่อทุกภาคส่วนทำงานเชื่อมโยงกันจนเป็นระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การประสานงาน และการสั่งการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ ช่วยลดระยะเวลาและรายจ่าย ซึ่งเป็นผลดีทั้งรัฐ เอกชนและประชาชน ซึ่งผลที่ได้รับคือการพัฒนาและศักยภาพที่ก้าวกระโดดของจังหวัดและประเทศชาติ

อย่างไรก็ตามการจะสร้างให้เกิดจังหวัดอัจฉริยะนั้น นอกจากแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแบบบูรณาการดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ยังต้องอาศัยประเด็นสำคัญอื่นๆ อาทิ การสร้างสังคมที่สงบสุข มีรายได้ ความมั่นคงปลอดภัย ใฝ่รู้เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคมและพัฒนาไปพร้อมๆกับการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี จึงได้เกิดการกำหนดตัวชี้วัด “จังหวัดอัจฉริยะ” ในนิยามใหม่ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นจังหวัดที่นำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการงานของจังหวัดให้บูรณาการได้เท่านั้น แต่จังหวัดอัจฉริยะใหม่ที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้ จะหมายรวมถึงความการยกระดับให้แต่ละจังหวัดมีแผนการบริหารจัดการงานที่ดี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการมุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น บนพื้นฐานของความสงบสุข สันติ สามัคคี ใฝ่รู้ เพื่อสร้างสรรค์สังคมใหม่ที่น่าอยู่ร่วมกัน

การกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดที่ปรากฏในภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้นั้น ยังไม่สอดคล้องกับตัวอย่างตัวชี้วัดของจังหวัดอัจฉริยะที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอเป็นตัวอย่างไว้มากนัก เนื่องจากแต่ละจังหวัดมุ่งเน้นจัดทำตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาและโครงการ ส่วนใหญ่จะเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานทั่วไป ที่เน้นเชิงปริมาณ หรือในบางตัวชี้วัดอาจวัดได้ยากทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ในขณะที่ตัวชี้วัดที่ที่ปรึกษาได้ตั้งขึ้นมาเพื่อสะท้อนการเป็นจังหวัดอัจฉริยะในนิยามใหม่นั้น จะเน้นตัวชี้วัดที่จะสะท้อนเชิงคุณภาพของคุณภาพชีวิตประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้นและเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความสงบสุขของสังคม เป็นต้น

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และ/หรือ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ

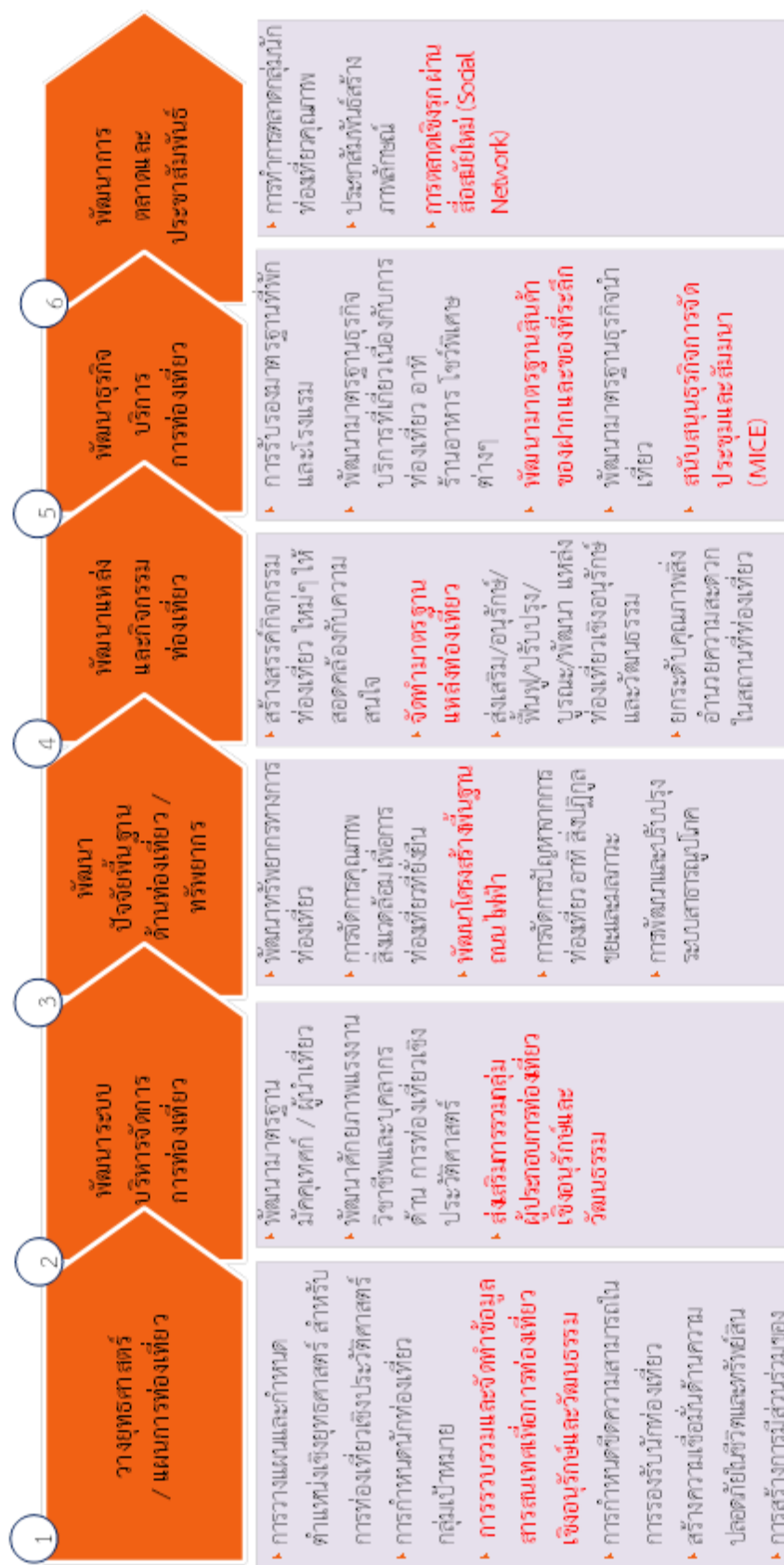
3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

ตารางที่ 12 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ	เศรษฐกิจ -> การท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม
เหตุผลสนับสนุน มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีทุนทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ที่เป็นพื้นฐานการสร้างคุณค่าและมูลค่าด้านการท่องเที่ยว และการบริการ		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ผลลัพธ์ที่มหาวิทยาลัย “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

หมายเหตุ : ผังสถิติทางการ จัดทำขึ้นตามประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.1.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC 1 : วายูทธศาสตร์ / แผนการท่องเที่ยว							
CSF 1.1 การรวบรวมและจัดทำข้อมูล สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์และวัฒนธรรม	KPI 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เดินทางเข้าจังหวัดหนองบัวลำภู	Data 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เดินทางเข้าจังหวัดหนองบัวลำภู	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด
	KPI 1.1.2 ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ย (วัน) ของ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทาง เข้าจังหวัดหนองบัวลำภู (เฉพาะกลุ่ม long stay)	Data 1.1.2 ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ย (วัน)ของ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้า จังหวัดหนองบัวลำภู (เฉพาะกลุ่ม long stay)	วัน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด
	KPI 1.1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่ง ท่องเที่ยว	Data 1.1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่ง ท่องเที่ยว	คน	ไม่มี	สำรวจ	รายปี/ ไตรมาส	สนง.สถิติจังหวัด
	KPI 1.1.4 รายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตาม แหล่งท่องเที่ยว	Data 1.1.4 รายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่ง ท่องเที่ยว	บาท	ไม่มี	สำรวจ	รายปี/ ไตรมาส	สนง.สถิติจังหวัด
	KPI 1.1.5 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศเดินทางเข้าจังหวัด หนองบัวลำภู (เฉพาะกลุ่ม long stay)	Data 1.1.5 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศเดินทางเข้าจังหวัด หนองบัวลำภู (เฉพาะกลุ่ม long stay)	บาท	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด
	KPI 1.1.6 รายได้จากการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทาง เข้าจังหวัดหนองบัวลำภู	Data 1.1.6 รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศเดินทางเข้าจังหวัด หนองบัวลำภู	บาท	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC 2 : พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว							
CSF 2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ผู้ประกอบการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม	KPI 2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวเนื่อง ตามประเภทธุรกิจนำเที่ยว	Data 2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวเนื่อง ตามประเภทธุรกิจนำเที่ยว	ราย	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 2.1.2 จำนวนสมาคมผู้ประกอบการด้าน การท่องเที่ยว	Data 2.1.2 จำนวนสมาคมผู้ประกอบการด้าน การท่องเที่ยว	ราย	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 2.1 .3 รายรับของสถานประกอบการโรงแรม และเกสต์เฮาส์จำแนกตามขนาดของ กิจการ	Data 2.1.3 รายรับของสถานประกอบการโรงแรม และเกสต์เฮาส์จำแนกตามขนาดของ กิจการ	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 2.1.4 มูลค่าเพิ่มของสถานประกอบการ โรงแรมและเกสต์เฮาส์ จำแนกตาม ขนาดของกิจการ	Data 2.1.4 รายได้ของสถานประกอบการโรงแรมและ เกสต์เฮาส์ จำแนกตามขนาดของกิจการ	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC 3 : พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว /ทรัพยากร							
CSF 3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า	KPI 3.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตาม ประเภทหรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	Data 3.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตาม ประเภทหรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ขนส่งจังหวัด
	KPI 3.1.2 จำนวนรถโดยสารจำแนกตามประเภทรถ	Data 3.1.2 จำนวนรถโดยสารจำแนกตามประเภทรถ	คัน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ขนส่งจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 3.1.3 จำนวนรถโดยสาร บขส. และรถร่วม เอกชน (คัน) จำแนกตามภาคการเดินรถ มาตรฐานรถ เส้นทางเดินรถและ ลักษณะการให้บริการ	Data 3.1.3 จำนวนรถโดยสาร บขส. และรถร่วม เอกชน (คัน) จำแนกตามภาคการเดินรถ มาตรฐานรถ เส้นทางเดินรถ และ ลักษณะการให้บริการ	คัน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ขนส่งจังหวัด
VC 4 : พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว							
CSF 4.1 จัดทำมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	KPI 4.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการ ปรับปรุงหรือฟื้นฟูจำนวนตามประเภท หรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	Data 4.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการ ปรับปรุงหรือฟื้นฟูจำนวนตามประเภท หรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 4.1.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการ รับรองมาตรฐาน จำแนกตามประเภท มาตรฐานต่างๆเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว	Data 4.1.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานจำแนกตามประเภทมาตรฐาน ต่างๆเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมการท่องเที่ยว	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 4.1.3 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการ ประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับ จังหวัด	Data 4.1.3 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมิน คุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับจังหวัด	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC 5 : พัฒนารูทบริการการท่องเที่ยว							
CSF 5.1 พัฒนามาตรฐานสินค้าของฝาก และของที่ระลึก	KPI 5.1.1 จำนวนธุรกิจการขายของที่ระลึก จำแนกตามประเภท	Data 5.1.1 จำนวนธุรกิจการขายของที่ระลึก จำแนก ตามประเภท	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พัฒนาชุมชน

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 5.1.2 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียน	Data 5.1.2 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียน	ราย	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พัฒนาชุมชน
	KPI 5.1.3 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	Data 5.1.3 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	ราย	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พัฒนาชุมชน
CSF 5.2 สนับสนุนธุรกิจการจัดประชุม และสัมมนา (MICE)	KPI 5.2.1 สัดส่วนรายได้จัดประชุม/สัมมนา ต่อรายได้รวม	Data 5.2.1 สัดส่วนรายได้จัดประชุม/สัมมนา ต่อรายได้รวม	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 5.2.2 จำนวนห้องประชุม/สัมมนาและห้องจัด เลี้ยงที่มีอยู่ในโรงแรมและเกสต์เฮาส์	Data 5.2.2 จำนวนห้องประชุม/สัมมนาและห้องจัด เลี้ยงที่มีอยู่ในโรงแรมและเกสต์เฮาส์	ห้อง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 5.2.3 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉลี่ย ต่อครั้ง	Data 5.2.3 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉลี่ย ต่อครั้ง	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC 6 : พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์							
CSF 6.1 การตลาดเชิงรุก ผ่านสื่อสมัยใหม่ (Social Network)	KPI 6.1.1 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการ ท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	Data 6.1.1 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการ ท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 6.1.2 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการ ท่องเที่ยวขององค์การบริหารจังหวัด	Data 6.1.2 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการ ท่องเที่ยวขององค์การบริหารจังหวัด	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 6.1.3 จำนวนผู้ใช้บริการจุดบริการ นักท่องเที่ยว จำแนกตามจุดบริการ สถานที่ตั้ง	Data 6.1.3 จำนวนผู้ใช้บริการจุดบริการนักท่องเที่ยว จำแนกตามจุดบริการ สถานที่ตั้ง	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด

หมายเหตุ : แผนผังสถิติทางการจัดทำขึ้นตามแผนภาพ Value Chain ในประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวอักษรสีแดงเท่านั้น

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยวและการบริการ มีผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ คือ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็น รวมทั้งสิ้น 25 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บเป็นปกติจำนวน 6 รายการ และที่เหลือจำนวน 19 รายการ เป็นรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ ซึ่งสามารถแยกกลุ่มตามประเภทปัญหาดังนี้

ตารางที่ 14 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1 (1 CSF, 6 KPIs)	VC2 (1 CSF, 4 KPIs)	VC3 (1 CSF, 3 KPIs)	VC4 (1 CSF, 3 KPIs)	VC5 (2 CSFs, 6 KPIs)	VC6 (1 CSF, 3 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	6 (24%)	4	-	-	-	2	-
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	19 (76%)	2	4	3	3	4	3
รวม	25 (100%)	6	4	3	3	6	3

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บเนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว	สำนักงานสถิติจังหวัด	1. จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล 2. กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน 3. กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆให้ชัดเจน 4. จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล
Data 1.1.4 รายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว	สำนักงานสถิติจังหวัด	
Data 2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจนำเที่ยว	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 2.1.2 จำนวนสมาคมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	

ตารางที่ 15 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรม” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.3 รายรับของสถานประกอบการ โรงแรมและเกสต์เฮาส์จำแนกตามขนาดของกิจการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	(ต่อ) 5. จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล
Data 2.1.4 รายได้ของสถานประกอบการ โรงแรมและเกสต์เฮาส์จำแนกตาม ขนาดของกิจการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 3.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทหรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	สำนักงานขนส่งจังหวัด	
Data 3.1.2 จำนวนรถโดยสารจำแนกตามประเภทรถ	สำนักงานขนส่งจังหวัด	
Data 3.1.3 จำนวนรถโดยสาร บขส. และรถร่วมเอกชน (คัน) จำแนกตามภาคการเดินรถ มาตรฐานรถ เส้นทางเดินรถ และลักษณะการให้บริการ	สำนักงานขนส่งจังหวัด	
Data 4.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการปรับปรุงหรือฟื้นฟูจำแนกตามประเภทหรือหมวดหมู่สถานที่ท่องเที่ยว	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 4.1.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำแนกตามประเภทมาตรฐานต่างๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 4.1.3 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับจังหวัด	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 5.1.1 จำนวนธุรกิจการขายของที่ระลึก จำแนกตามประเภท	สำนักงานพัฒนาชุมชน	
Data 5.2.1 สัดส่วนรายได้จัดประชุม/สัมมนาต่อรายได้รวม	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 5.2.2 จำนวนห้องประชุม/สัมมนาและห้องจัดเลี้ยงที่มีอยู่ในโรงแรมและเกสต์เฮาส์	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 5.2.3 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉลี่ยต่อครั้ง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 6.1.1 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 6.1.2 จำนวนจุดประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารจังหวัด	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	
Data 6.1.3 จำนวนผู้ใช้บริการจุดบริการนักท่องเที่ยวจำแนกตามจุดบริการ สถานที่ตั้ง	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา	

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

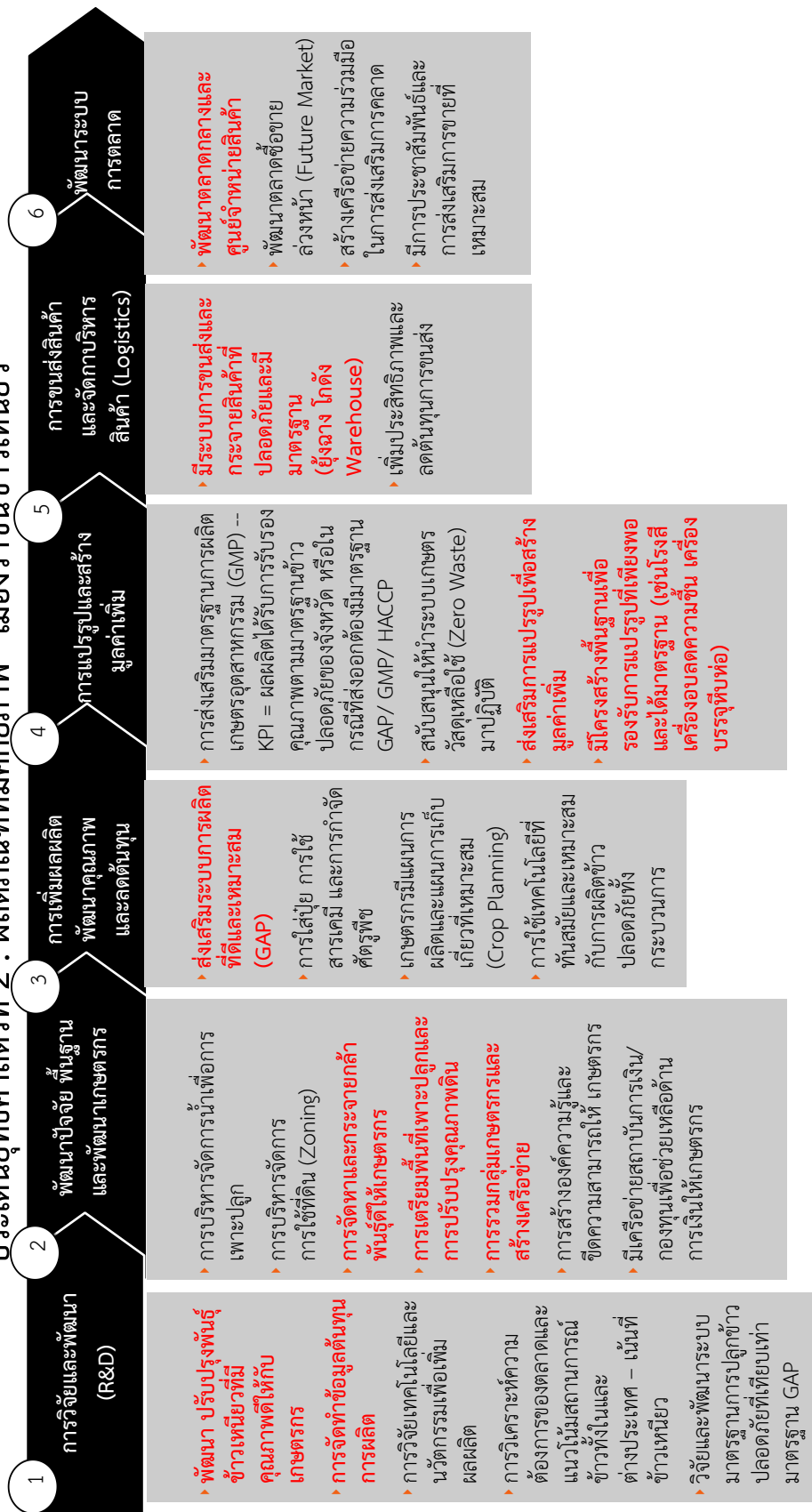
3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

ตารางที่ 16 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	เศรษฐกิจ -> การเกษตร	เมืองราชินีข้าวเหนียว
เหตุผลสนับสนุน การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจ และการทำ BCG รวมทั้งนโยบายของทางจังหวัดที่ให้การสนับสนุน		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ผลลัพธ์ที่มียกย่อง “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

หมายเหตุ : ปัจจัยที่ดำเนินการ จัดทำขึ้นตามประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.2.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 : การวิจัยและพัฒนา							
CSF 1.1 พัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวเหนียวที่มีคุณภาพที่ดีให้กับเกษตรกร	KPI 1.1.1 จำนวนพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่เหมาะสมกับพื้นที่	Data 1.1.1 จำนวนพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่เหมาะสมกับพื้นที่	ชนิด	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เศรษฐกิจการเกษตร
	KPI 1.1.2 จำนวนงานวิจัยที่จัดทำในพื้นที่	Data 1.1.2 จำนวนงานวิจัยที่จัดทำในพื้นที่	เรื่อง	ไม่มี	รายงานประจำปี	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 1.1.3 ร้อยละของปริมาณผลผลิตข้าวเหนียวที่ถูกนำมาใช้/จำนวนงานวิจัยในพื้นที่	Data 1.1.3.1 ปริมาณข้าวเหนียวที่เพิ่มขึ้นจากการวิจัย	ตัน	ไม่มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
		Data 1.1.3.2 ปริมาณผลผลิตข้าวเหนียวที่เข้าโครงการรับรองมาตรฐาน GMP	ตัน	มี	web site ของสนง.เกษตรจังหวัด	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 1.1.4 ร้อยละของจำนวนพันธุ์ข้าวเหนียวที่มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น	Data 1.1.4 ปริมาณการเพาะปลูกข้าวเหนียวจำแนกตามพันธุ์	ชนิด	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
CSF 1.2 การจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิต	KPI 1.2.1 ข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวจำแนกตามเขตพื้นที่ปลูกข้าวของจังหวัด	Data 1.2.1 ข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวจำแนกตามเขตพื้นที่ปลูกข้าวของจังหวัด	จำนวน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 1.2.2 ร้อยละของต้นทุนการผลิตข้าวเหนียวที่ลดลง	Data 1.2.2 ต้นทุนการปลูกข้าวเหนียว	บาท	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 1.2.3 ร้อยละของผลผลิตข้าวเหนียวต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น	Data 1.2.3 ปริมาณผลผลิตต่อไร่	ตัน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
VC 2 : พัฒนาปัจจัยและพัฒนาพื้นฐานเกษตรกร							
CSF2.1 การจัดหาและกระจายกล้าพันธุ์ดีให้เกษตรกร	KPI 2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	Data 2.1.1 จำนวนเกษตรกร ที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	ราย	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เศรษฐกิจการเกษตร
	KPI 2.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	Data 2.1.2 จำนวนพื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	ไร่	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เศรษฐกิจการเกษตร
CSF2.2 การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและการปรับปรุงคุณภาพดิน	KPI 2.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่มีการปรับสภาพดินให้เหมาะต่อการปลูกข้าว	Data 2.2.1 พื้นที่ที่มีการปรับสภาพดินให้เหมาะต่อการปลูกข้าว	ไร่	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เศรษฐกิจการเกษตร
CSF2.3 การรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่าย	KPI 2.3.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตและการเพิ่มมูลค่าให้กับข้าวของจังหวัด	Data2.3.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาความรู้ การอบรม สาธิต ดูงาน	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI2.3.2 จำนวนเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในรูปสถาบันเกษตรกร	Data2.3.2 จำนวนเครือข่ายหรือการรวมตัวเป็นกลุ่มก้อนของเกษตรกร	จำนวน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC 3 : การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน							
CSF 3.1 ส่งเสริมระบบการผลิตที่ดีและ เหมาะสม (GAP)	KPI 3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแปลงปลูกข้าวที่ใช้ สารอินทรีย์/ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตรในการเพาะปลูก	Data 3.1.1 จำนวนแปลงปลูกข้าวที่ใช้ สารอินทรีย์/ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตรในการเพาะปลูก	แปลง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 3.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ได้รับการ ส่งเสริมกระบวนการผลิตตามวิธีการ เกษตรดีที่เหมาะสมการทำเกษตร อินทรีย์ หรือเกษตรแผนใหม่	Data 3.1.2 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม กระบวนการผลิตตามวิธีการเกษตรดี ที่เหมาะสมการทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรแผนใหม่	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 3.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแปลงปลูกข้าวที่มี การผลิตตามวิธีการเกษตรดีที่เหมาะสม การทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรแผน ใหม่	Data 3.1.3 จำนวนแปลงปลูกข้าวที่มีการผลิต ตามวิธีการเกษตรดีที่เหมาะสม การ ทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรแผน ใหม่	แปลง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
VC 4 : การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม							
CSF 4.1 ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม	KPI 4.1.1 การขยายตัวของ การแปรรูปข้าวเป็น ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ	Data 4.1.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวใน รูปแบบต่างๆ	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด
	KPI 4.1.2 จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตร (มาตรฐานทั่วไป)	Data 4.1.2 จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตร (มาตรฐานทั่วไป)	ประเภท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
CSF 4.2 มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ การแปรรูปที่เพียงพอและได้ มาตรฐาน	KPI 4.2.1 ร้อยละของโรงสีที่รับแปรรูปข้าวเหนียว อินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ	Data 4.2.1 จำนวนโรงสีที่รับแปรรูปข้าวเหนียว อินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรและ สหกรณ์จังหวัด
	KPI 4.2.2 จำนวนที่เพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการภาคการ ขนส่งที่มีการแยกการจัดส่งข้าวเกษตร อินทรีย์จากการจัดส่งข้าวทั่วไป	Data 4.2.2 ผู้ประกอบการภาคการขนส่งที่มีการ แยกการจัดส่งข้าวเกษตรอินทรีย์จาก การจัดส่งข้าวทั่วไป	ราย	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด
VC 5 : การขนส่งสินค้า และการจัดการบริหารสินค้า (Logistics)							
CFS 5.1 มีระบบการขนส่งและกระจาย สินค้าที่ปลอดภัยและมีมาตรฐาน (ยังฉาง โกดัง Warehouse)	KPI 5.1.1 จำนวนที่เพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการภาคการ ขนส่งที่มีการแยกการจัดส่งข้าวเกษตร อินทรีย์จากการจัดส่งข้าวทั่วไป	Data 5.1.1 ผู้ประกอบการ ภาคการขนส่งที่มีการ แยกการจัดส่งข้าวเกษตรอินทรีย์จาก การจัดส่งข้าวทั่วไป	ราย	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด
VC 6 : พัฒนาระบบการตลาด							
CSF 6.1 พัฒนาตลาดกลางและศูนย์ จำหน่ายสินค้า	KPI 6.1.1 จำนวนสหกรณ์การเกษตรที่จดทะเบียน และสมาชิกสหกรณ์จำแนกรายจังหวัด	Data 6.1.1 จำนวนสหกรณ์การเกษตรที่จด ทะเบียน และสมาชิกสหกรณ์จำแนก รายจังหวัด	แห่ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด
	KPI 6.1.2 มูลค่ารายได้ของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามประเภทของรายได้และ รูปแบบย่อยของสหกรณ์ รายสหกรณ์	Data 6.1.2 มูลค่ารายได้ของสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามประเภทของรายได้และ รูปแบบย่อยของสหกรณ์ ราย สหกรณ์	บาท	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	KPI 6.1.3 ร้อยละของมูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวอินทรีย์หรือปลอดสารพิษ/มูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวทั้งจังหวัด	Data 6.1.3.1 มูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวในรอบปี	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พาณิชย์จังหวัด
		Data 6.1.3.2 มูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวอินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษในรอบปี	บาท	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พาณิชย์จังหวัด
	KPI 6.1.4 ร้อยละของผลผลิตข้าวเหนียวอินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ/ผลผลิตข้าวเหนียวทั้งจังหวัด	Data 6.1.4.1 ผลผลิตข้าวเหนียวอินทรีย์ หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ	ตัน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
		Data 6.1.4.2 ผลผลิตข้าวเหนียวทั้งจังหวัด	ตัน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัด

หมายเหตุ : แผนผังสถิติทางการจัดทำขึ้นตามแผนภาพ Value Chain ในประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวอักษรสีแดงเท่านั้น

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ มีผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ คือ เมืองราชินีข้าวเหนียว มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 27 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บเป็นปกติจำนวน 5 รายการ และที่เหลือจำนวน 22 รายการ เป็นรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ สามารถแยกกลุ่มตามประเภทปัญหาดังนี้

ตารางที่ 18 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6
		(2 CSFs, 7 KPIs)	(1 CSF, 5 KPIs)	(1 CSF, 3 KPIs)	(2 CSFs, 3 KPIs)	(1 CSF, 1 KPIs)	(1 CSF, 4 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	5 (18.52 %)	3	-	-	-	-	2
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	22 (81.48 %)	5	5	3	4	1	4
รวม	27 (100 %)	8	5	3	4	1	6

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.1 จำนวนพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่เหมาะสมกับพื้นที่	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์มาตรฐานที่เทียบเท่ามาตรฐาน GAP 2. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจรับรองคุณภาพข้าวตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน 3. จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล 4. กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
Data 1.1.2 จำนวนงานวิจัยที่จัดทำในพื้นที่	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 1.1.3.1 ปริมาณข้าวเหนียวที่เพิ่มขึ้นจากการวิจัย	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 1.1.4 ปริมาณการเพาะปลูกข้าวเหนียวจำแนกตามพันธุ์	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 1.2.1 ข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าวจำแนกตามเขตพื้นที่ปลูกข้าวของจังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	

ตารางที่ 19 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	(ต่อ) 5. กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆให้ชัดเจน 6. จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล 7. จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล
Data 2.1.2 จำนวนพื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวที่ดี	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
Data 2.2.1 พื้นที่ที่มีการปรับสภาพดินให้เหมาะต่อการปลูกข้าว	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
Data 2.3.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาความรู้ การอบรม สาธิต ดูงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 2.3.2 จำนวนเครือข่ายหรือการรวมตัวเป็นกลุ่มก้อนของเกษตรกร	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 3.1.1 จำนวนแปลงปลูกข้าวที่ใช้สารอินทรีย์/ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรในการเพาะปลูก	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 3.1.2 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมกระบวนการผลิตตามวิธีการเกษตรดีที่เหมาะสม การทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรแผนใหม่	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 3.1.3 จำนวนแปลงปลูกข้าวที่มีการผลิตตามวิธีการเกษตรดีที่เหมาะสม การทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรแผนใหม่	สำนักงานเกษตรจังหวัด	
Data 4.1.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวในรูปแบบต่างๆ	สำนักงานอุตสาหกรรม	
Data 4.1.2 จำนวนมาตรฐานสินค้าเกษตร (มาตรฐานทั่วไป)	สำนักงานอุตสาหกรรม	
Data 4.2.1 จำนวนโรงสีที่รับแปรรูปข้าวเหนียวอินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
Data 4.2.2 ผู้ประกอบการภาคการขนส่งที่มีการแยกการจัดส่งข้าวเกษตรอินทรีย์จากการจัดส่งข้าวทั่วไป	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
Data 5.1.1 ผู้ประกอบการภาคการขนส่งที่มีการแยกการจัดส่งข้าวเกษตรอินทรีย์จากการจัดส่งข้าวทั่วไป	สำนักงานอุตสาหกรรม	
Data 6.1.3.1 มูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวในรอบปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	

ตารางที่ 19 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “เมืองราชินีข้าวเหนียว” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 6.1.3.2 มูลค่าการเพาะปลูกข้าวเหนียวอินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษในรอบปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
Data 6.1.4.1 ผลผลิตข้าวเหนียวอินทรีย์หรือข้าวเหนียวปลอดสารพิษ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
Data 6.1.4.2 ผลผลิตข้าวเหนียวทั้งจังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และเสริมสร้างสันติสุข

3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “ลดพยาธิใบไม้ตับ กำจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

ตารางที่ 20 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และเสริมสร้างสันติสุข	สังคม -> คุณภาพชีวิต	ลดพยาธิใบไม้ตับ กำจัดมะเร็งท่อน้ำดี
เหตุผลสนับสนุน สาเหตุการตายย้อนหลัง 10 ปี พบว่า ประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีและมะเร็งตับมากที่สุด		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ประเด็นปัญหาสำคัญ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ จัดมั่งรื้อท่อน้ำดี”

หมายเหตุ : ผังสถิติทางการ จัดทำขึ้นตามประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวชี้วัดชี้แจงเท่านั้น

3.3.2 ผังสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC 1 : การดูแลรักษาผู้ป่วย							
CSF1.1 การดูแลผู้ป่วยให้เข้าถึงบริการ สุขภาพได้อย่างสะดวก รวดเร็ว	KPI 1.1.1 ร้อยละ 90 กลุ่มตรวจพบพยาธิใบไม้ตับ มีการดำเนินกิจกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ จ่ายยา,Ultrasound 40 ปีขึ้นไปปรับเปลี่ยน พฤติกรรม และตรวจอุจจาระซ้ำ	Data 1.1.1.1 ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป OV positive ได้รับการ Ultrasound	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
		Data 1.1.1.2 ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป OV positive ทั้งหมด	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.1.2 จำนวนผู้เข้าถึงบริการสถานพยาบาล ต่างๆ ในจังหวัดเพื่อรักษาโรคมะเร็งตับ/ มะเร็งท่อน้ำดี	Data 1.1.2 จำนวนผู้ใช้บริการสถานพยาบาลต่างๆ ในจังหวัดเพื่อรักษาโรคมะเร็งตับ/มะเร็ง ท่อน้ำดี	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.1.3 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านการ รักษาพยาบาล	Data 1.1.3 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านการ รักษาพยาบาล	เรื่อง	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
CSF1.2 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและ ความเพียงพอของการบริการ สาธารณสุข	KPI 1.2.1 จำนวนสถานพยาบาล จำแนกตามอำเภอ	Data 1.2.1 จำนวนสถานพยาบาล จำแนกตามอำเภอ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด/ สนง.สถิติจังหวัด
	KPI 1.2.2 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์จำแนก ตามอำเภอ	Data 1.2.2 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์จำแนก ตามอำเภอ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด/ สนง.สถิติจังหวัด

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 1.2.3 จำนวนการตรวจพบสถานพยาบาล ที่ไม่ได้มาตรฐานจำแนกตามอำเภอ	Data 1.2.3 จำนวนการตรวจพบสถานพยาบาลที่ไม่ได้ มาตรฐานจำแนกตามอำเภอ	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.2.4 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน จำแนกตามอำเภอ	Data 1.2.4 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านจำแนกตามอำเภอ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.2.5 จำนวนที่เพิ่มขึ้นสถานพยาบาลที่ได้ มาตรฐาน Hospital Accreditation จำแนกตามอำเภอ	Data 1.2.5 จำนวนสถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน Hospital Accreditation จำแนกตาม อำเภอ	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.2.6 จำนวนสถานพยาบาลที่มีเครื่องมือหรือมี ห้องปฏิบัติการในการตรวจคัดกรองโรค	Data 1.2.6 จำนวนสถานพยาบาลที่มีเครื่องมือหรือมี ห้องปฏิบัติการในการตรวจคัดกรองโรค	แห่ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 1.2.7 สัดส่วนที่สูงขึ้นของจำนวนบุคลากรทาง การแพทย์ต่อจำนวนประชากรในจังหวัด จำแนกตามอำเภอ	Data 1.2.7 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ต่อจำนวน ประชากรในจังหวัดจำแนกตามอำเภอ	แห่ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด/สนง. สถิติจังหวัด
VC 2 : ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกระดับวัย							
CSF 2.1 การส่งเสริมความรู้ทักษะกิจกรรม และสุขภาวะที่ดีสำหรับเด็กและ เยาวชน เน้นส่งเสริมการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการรับประทาน เพื่อป้องกันโรคมะเร็งท่อน้ำดี	KPI 2.1.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการรณรงค์ ไม่กินปลาดิบ 1 ครั้ง/ปี	Data 2.1.1 จำนวนกิจกรรม/โครงการรณรงค์ ไม่กินปลาดิบ 1 ครั้ง/ปี	กิจกรรม/ โครงการ	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 2.1.2 สถานบริการสาธารณสุขมีโรงเรียน ต้นแบบโรคพยาธิใบไม้ตับแห่งละ 1 โรงเรียน	Data 2.1.2 สถานบริการสาธารณสุขได้แก่ รพ.สต. ทุกแห่ง 89 แห่ง มีโรงเรียนต้นแบบโรค พยาธิใบไม้ตับแห่งละ 1 โรงเรียน	แห่ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 2.1.3 จำนวนกิจกรรม/โครงการรณรงค์ เสริม ความรู้ด้านสุขภาพ/สุขอนามัยของ จังหวัด (ครั้ง)	Data 2.1.3 จำนวนกิจกรรม/โครงการรณรงค์ เสริม ความรู้ด้านสุขภาพ/สุขอนามัยของจังหวัด	กิจกรรม/ โครงการ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
VC 3 : การเฝ้าระวัง/ป้องกัน/แก้ปัญหา/การจัดการโรคระบาด/ติดต่อ							
CSF 3.1 สนับสนุนการตรวจคัดกรองโรค	KPI 3.1.1 ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไปที่ตรวจพบ พยาธิใบไม้ตับได้รับการตรวจคัดกรองหา มะเร็งท่อน้ำดี ประจำปี (ร้อยละ 90)	Data 3.1.1 จำนวนประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไปที่ตรวจ พบพยาธิใบไม้ตับที่มีการตรวจคัดกรองหา มะเร็งท่อน้ำดีประจำปี โดยวิธีอัลตราซาวด์	คน	มี	โปรแกรม บันทึกข้อมูล	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 3.1.2 ประชาชนอายุ 30 ปีขึ้นไปได้รับการ ตรวจอุจจาระเพื่อหาไข่พยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ 90	Data 3.1.2 จำนวนประชากรอายุ 30 ปีขึ้นไปที่มีการ ตรวจหาไข่พยาธิใบไม้ในตับ	คน	มี	โปรแกรม บันทึกข้อมูล	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
CSF 3.2 สร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน	KPI 3.2.1 จำนวนที่เพิ่มขึ้นของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้รับการ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพยาธิใบไม้ในตับ/ มะเร็งท่อน้ำดี	Data 3.2.1 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านที่ได้รับการอบรมให้ความ รู้เกี่ยวกับพยาธิใบไม้ในตับ/ มะเร็งท่อน้ำดี	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด

ตารางที่ 21 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	หน่วย	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
	KPI 3.2.2 จำนวนที่เพิ่มขึ้นของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	Data 3.2.2 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน	คน	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
CSF 3.3 การติดตามประเมินผลความ รุนแรงของโรคในพื้นที่	KPI 3.3.1 อัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับใน ประชากรทั่วไปน้อยกว่าร้อยละ 15	Data 3.3.1.1 ประชากรทั่วไปที่สุ่มตรวจอุจจาระพบไข่ พยาธิใบไม้ตับ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
		Data 3.3.1.2 จำนวนประชากรทั่วไปที่สุ่มตรวจทั้งหมด	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 3.3.2 อัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำ น้อยกว่าร้อยละ 5	Data 3.3.2.1 ประชาชนที่เคยตรวจอุจจาระพบไข่พยาธิ ใบไม้ตับได้รับการตรวจอุจจาระซ้ำ ภายใน 6 เดือนแล้วพบไข่พยาธิใบไม้ตับ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
		Data 3.3.2.2 จำนวนประชาชนทั้งหมดที่เคยตรวจ อุจจาระพบไข่พยาธิใบไม้ตับ	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 3.3.3 ร้อยละที่ลดลงของการเสียชีวิตจาก มะเร็ง ท่อน้ำดี	Data 3.3.3 จำนวนผู้เสียชีวิตจากมะเร็งท่อน้ำดี	คน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด
	KPI 3.3.4 ร้อยละที่ลดลงของงบประมาณในการ ดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี	Data 3.3.4 งบประมาณในการดูแลรักษาผู้ป่วย มะเร็งท่อน้ำดี	บาท	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สาธารณสุข จังหวัด

หมายเหตุ : แผนผังสถิติทางการจัดทำขึ้นตามแผนภาพ Value Chain ในประเด็น Critical Success Factor ที่เป็นตัวอักษรสีแดงเท่านั้น

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และเสริมสร้างสันติสุข โดยมุ่งเน้นประเด็นเรื่องการลดพยาธิใบไม้ในตับ กำจัดมะเร็งท่อน้ำดี มีรายการสถิติทางการที่สำคัญจำเป็นอย่างน้อยทั้งสิ้น 24 รายการ โดยในปัจจุบันมีรายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติจำนวน 18 รายการ และที่เหลือจำนวน 6 รายการ เป็นรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ ซึ่งสามารถแยกกลุ่มตามประเภทปัญหาดังนี้

ตารางที่ 22 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1	VC2	VC3
		(2 CSFs, 10 KPIs)	(1 CSF, 3 KPIs)	(3 CSFs, 8 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	18 (75%)	8	2	8
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บต้องพัฒนา การจัดเก็บต่อไป	6 (25%)	3	1	2
รวม	24 (100%)	11	3	10

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.2-3 จำนวนการตรวจพบสถานพยาบาลที่ไม่ได้มาตรฐานจำแนกตามอำเภอ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	1. จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล 2. กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน 3. กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆให้ชัดเจน 4. จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล
Data 1.2-5 จำนวนสถานพยาบาลที่ได้มาตรฐาน Hospital Accreditation จำแนกตามอำเภอ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	
Data 1.2-6 จำนวนสถานพยาบาลที่มีเครื่องมือหรือมีห้องปฏิบัติการในการตรวจคัดกรองโรค	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	
Data 2.1-1 จำนวนกิจกรรม/โครงการรณรงค์ไม่กินปลาดิบ 1 ครั้ง/ปี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	

ตารางที่ 23 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ลดพยาธิใบไม้ในตับ
ขจัดมะเร็งท่อน้ำดี” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.2-1 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้รับการอบรมให้มีความเชี่ยวชาญเรื่องมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	(ต่อ) 5.จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล
Data 3.2-2 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน

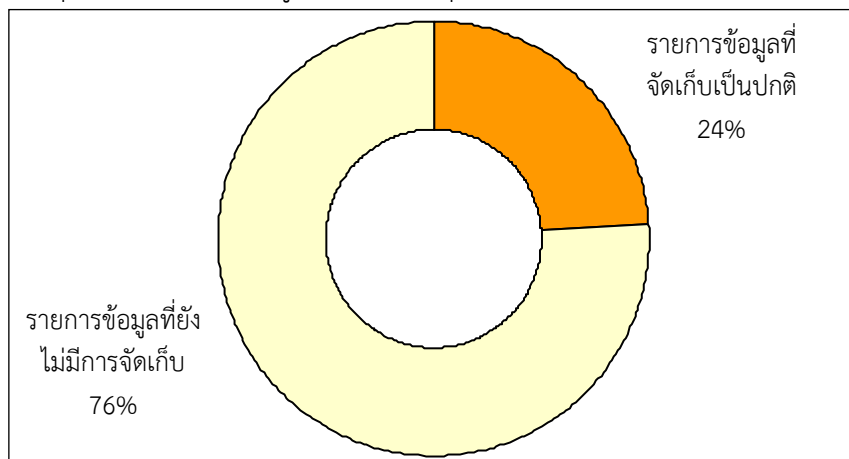
จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ โดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว และการบริการ ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 25 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ จำนวน 6 รายการ คิดเป็นร้อยละ 24

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล จำนวน 19 รายการ คิดเป็นร้อยละ 76

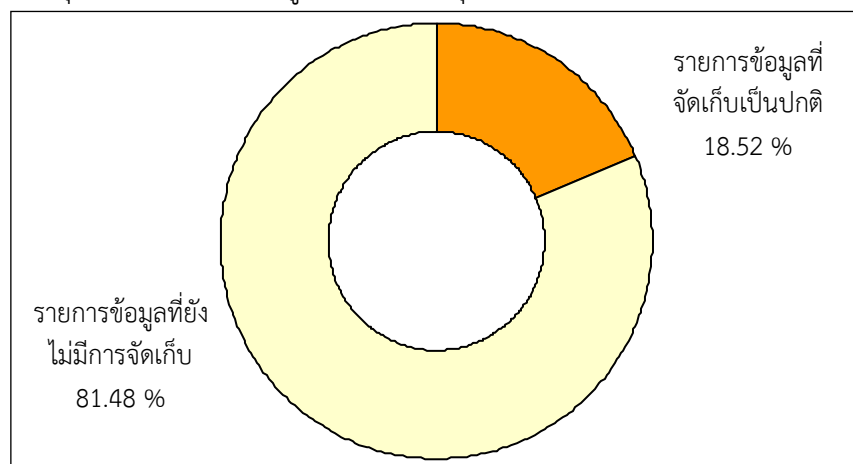
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาเกษตรปลอดภัยควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ เมืองราชินีข้าวเหนียว มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 27 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ จำนวน 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.52
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล จำนวน 22 รายการ คิดเป็นร้อยละ 81.48

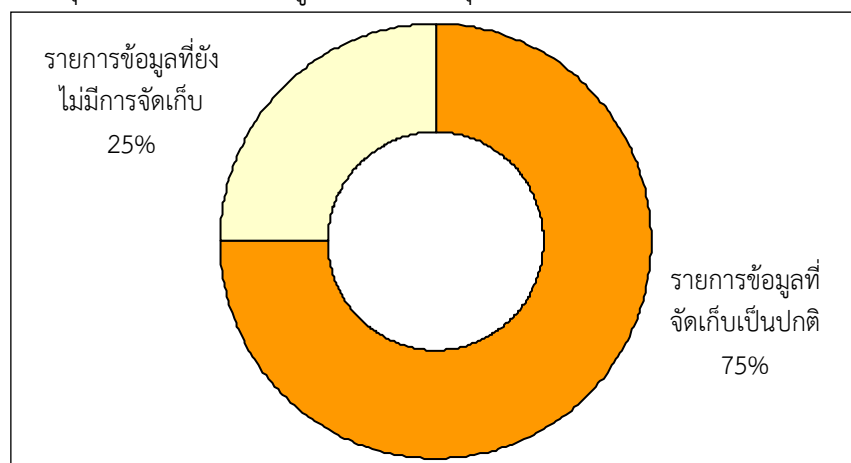
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงภายใน และ เสริมสร้างสันติสุข ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue) คือ ลดพยาธิใบไม้ตับ กำจัดมะเร็งท่อน้ำดี มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 24 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ จำนวน 18 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล จำนวน 6 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 25

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

คณะทำงานข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการในระยะยาว 4 ปีข้างหน้า ควรมีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

กลไก/การบริหารจัดการ

- การพัฒนาบุคลากร ให้มีการกำหนดแผนการพัฒนาบุคลากรในเรื่องการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ ตลอดจนอบรมให้องค์ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติจังหวัดและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ BCG/ VC/ CSF/ KPI/ Data/ การวิเคราะห์ Data Gap ตลอดจนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัด รวมถึงนโยบายที่สำคัญของจังหวัด
- กลไกประสานงาน ให้มีการแลกเปลี่ยน บูรณาการข้อมูล และมีส่วนร่วมในเรื่องระบบข้อมูลสถิติและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการใช้สารสนเทศในการตัดสินใจเชิงพื้นที่ โดยการประสานงานและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด
- การบริหารจัดการงบประมาณ ให้มีการจัดสรรงบประมาณจังหวัดในส่วนการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจระดับพื้นที่ รวมถึงใช้ในการประเมินผลโครงการต่างๆ ในจังหวัด

การพัฒนาการผลิตสถิติทางการ (การเพิ่มเติม data gap การลดความซ้ำซ้อน การประเมินคุณภาพข้อมูล จากคณะกรรมการสถิติสาขา)

เลขานุการคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของทุกหน่วยงานตามยุทธศาสตร์ ร่วมกันทำการวิเคราะห์รายการข้อมูลที่สำคัญจำเป็น (Data) วิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหาย (Data Gap) นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดเพื่อประเมินความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รู้สถานภาพของข้อมูล โดยคณะกรรมการสถิติจะเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละหน่วยงานมาประเมิน เพื่อเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและออกคำสั่งดำเนินการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลต่อไป รวมถึงการทบทวนและปรับปรุงรายการข้อมูลตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่อาจจะมีการเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยใช้กระบวนการเช่นเดิม

การพัฒนาคุณภาพของข้อมูลและการประสานข้อมูลมหภาค

จะมีการนำข้อมูลและสารสนเทศในระดับพื้นที่ไปสู่การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสารสนเทศภาครัฐเพื่อการตัดสินใจ (SDMX NSI Client) เป็นการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ร่วมกัน เพื่อพัฒนาระบบนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจบริหารบ้านเมืองของผู้บริหาร (Business Intelligence : BI) ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ต่อไป

รวมทั้ง จังหวัดควรสนับสนุนให้มีการนำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจและพัฒนา แทนการตัดสินใจด้วยประสบการณ์ ทั้งนี้ควรมีการจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ โดยดำเนินการต่อไปนี้

- การจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เกิดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ที่ตรงกันและต่อเนื่อง เมื่อมีการโยกย้ายเปลี่ยนตำแหน่งหรือเปลี่ยนบุคลากร ก็จะทำให้การดำเนินการสามารถทำได้ต่อเนื่อง
- การจัดทำคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดมาตรฐาน เกิดความเข้าใจและจำกัดความ ที่ตรงกัน ในข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ
- การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวชี้วัด และผู้จัดเก็บข้อมูล เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และเป็นการจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญ จึงทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ
- การจัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับเจ้าของข้อมูล เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
- การจัดอบรม/ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ และการพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศ การจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล การประสานการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบข้อมูล สร้างความเข้าใจในเรื่องเชื่อมโยงข้อมูลสถิติจากยุทธศาสตร์ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่น และการใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเชิงพื้นที่ เพื่อประยุกต์ใช้ในการวางแผน บริหารจัดการงานโครงการต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

ตารางที่ 24 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2558											
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรงานสถิติและแผน	สำนักงานสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกอบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะในการวางแผน จัดทำยุทธศาสตร์ วิถี/เครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์มวลรวมและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่ได้รับประโยชน์จากการค้าของกลุ่มจังหวัด พร้อมวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการค้า 												
การสำรวจผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (Product Champion) ของจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การค้า	คณะกรรมการสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจทะเบียนข้อมูล ผลิตภัณฑ์มวลรวมและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจดังกล่าว เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลให้เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน - สำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการค้าปลีกค้าส่งฯ และภาคการเกษตรที่สำคัญ - สำรวจผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (Product Champion) ของจังหวัด 												

ตารางที่ 24 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระยะสั้นภายในปีแรก (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2558											
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของกลุ่มจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด- สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ- นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี- วิเคราะห์หาชุดข้อมูลสำคัญที่สะท้อนศักยภาพของผลิตภัณฑ์สำคัญของกลุ่มจังหวัดที่ไม่สมบูรณ์หรือที่ขาดหายไป												

บรรณานุกรม

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู. (2556). แผนพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู ปี พ.ศ. 2558 – 2561.

ดร.สุรัชย์ ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เอกสารประกอบการบรรยาย “จังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ” การพัฒนาจังหวัดนครนายก เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเติบโตอย่างยั่งยืน” (พฤศจิกายน 2555)

นิตยสาร eLEADER. ประจำเดือน NOVEMBER 2012. ขับเคลื่อน Smart Province วางเป้าก้าวสู่โครงการระดับชาติ, (หน้า 50-51)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559). กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือหรือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) 2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์ 3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ 4. อุตสาหกรรมการผลิต 5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน 6. การบริการและการ ท่องเที่ยว	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองน่าอยู่ 8. การพัฒนาสุขภาวะ 9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ 10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว 11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) 13. การบริหารจัดการน้ำ 14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูปแบบประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยวจากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

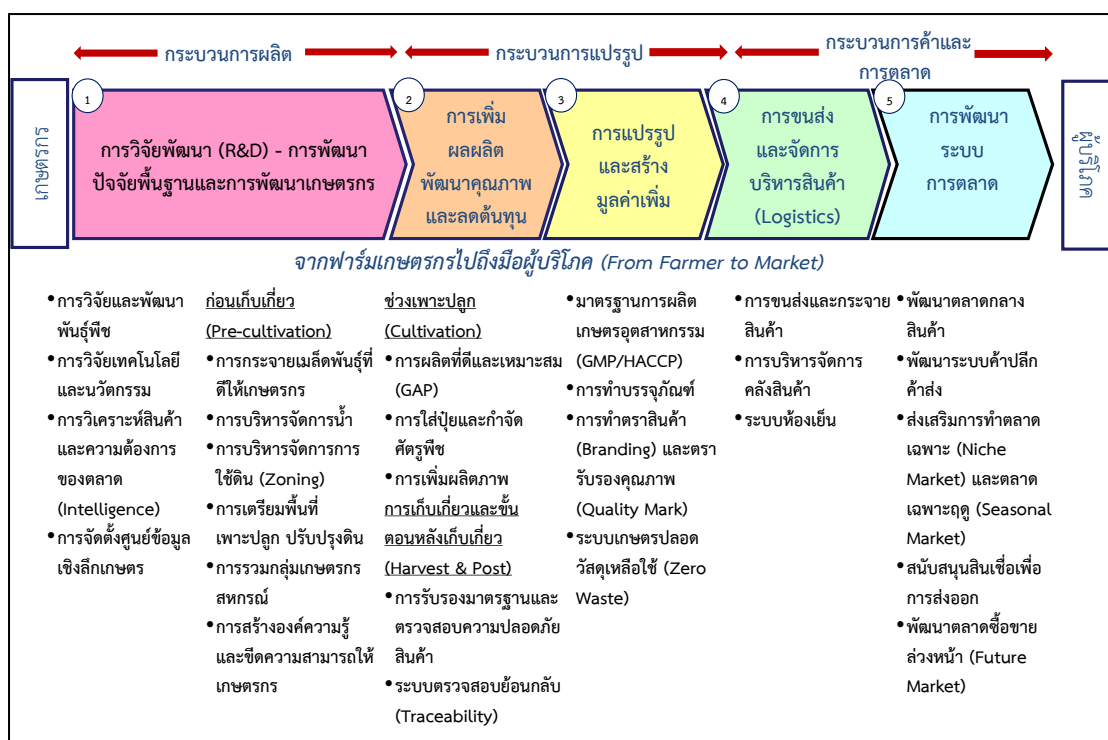
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขึ้นตอนก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุนความสัมพันธในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าข้าวมาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลผลิตภาพ (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากิจการประมงนอกลำน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

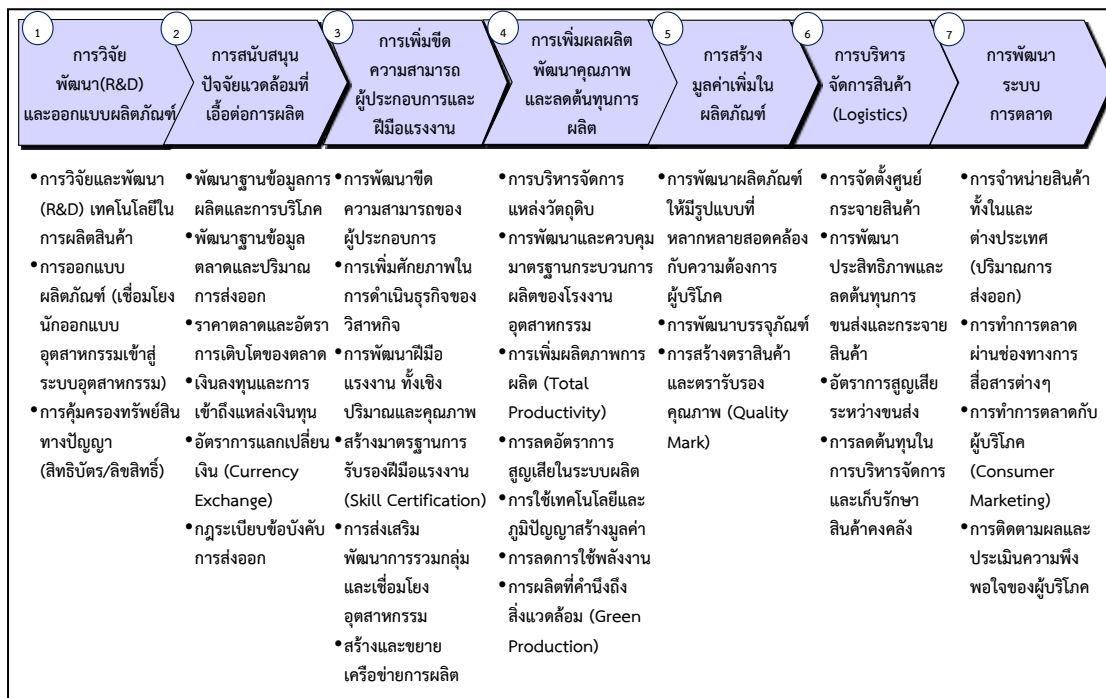

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้ มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

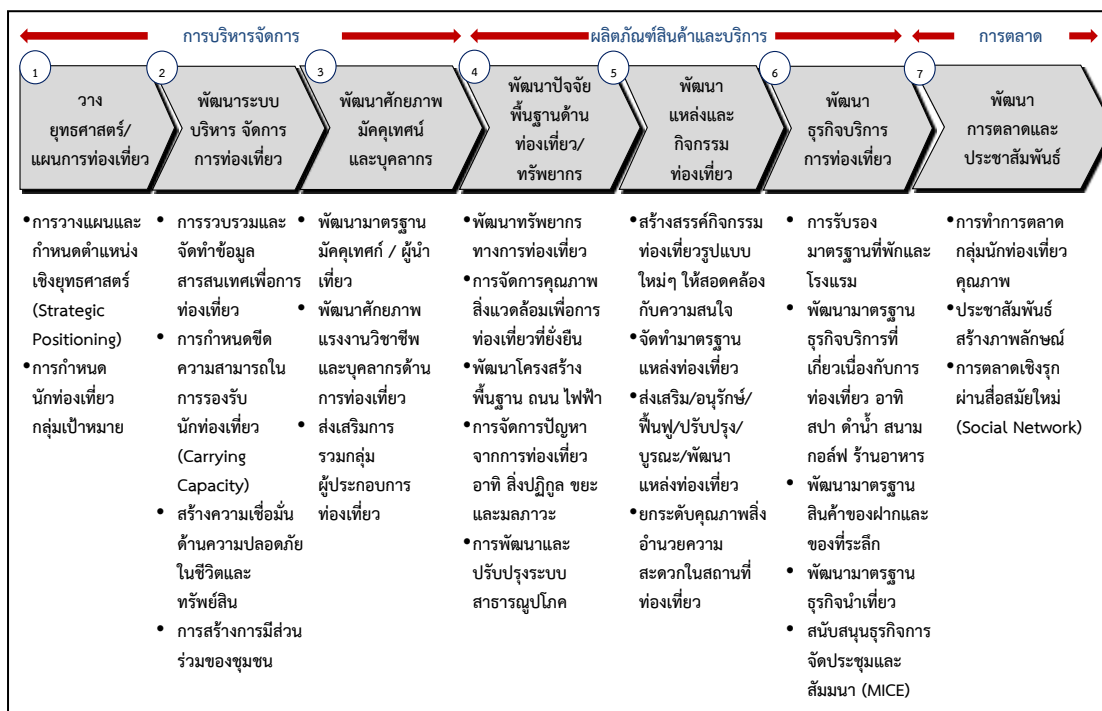
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และท้ายที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	• ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	• ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีผู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว คดีอุกฉกรรจ์และสะท้อนขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

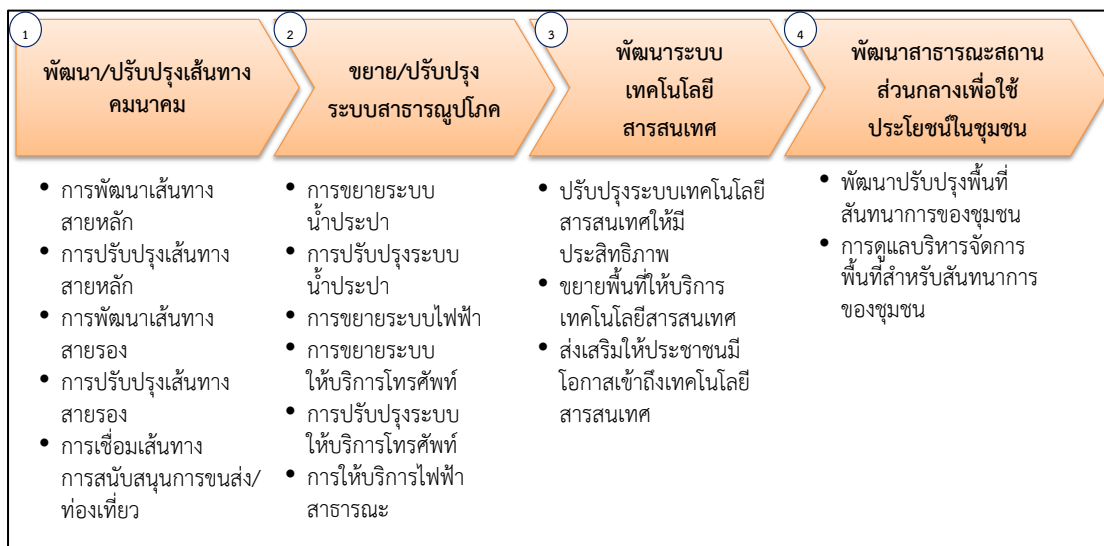
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

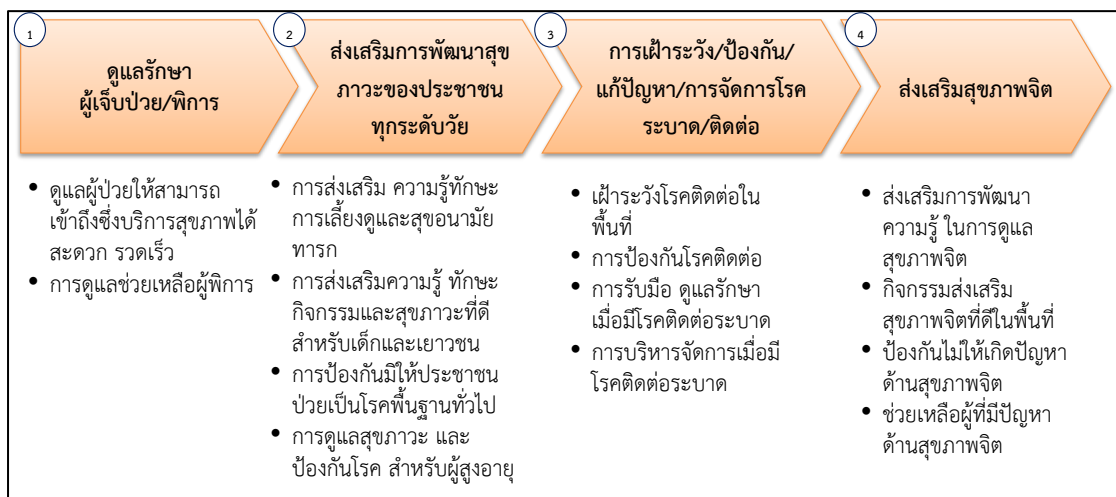
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสนในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทัน่วงที
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสภาวะที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

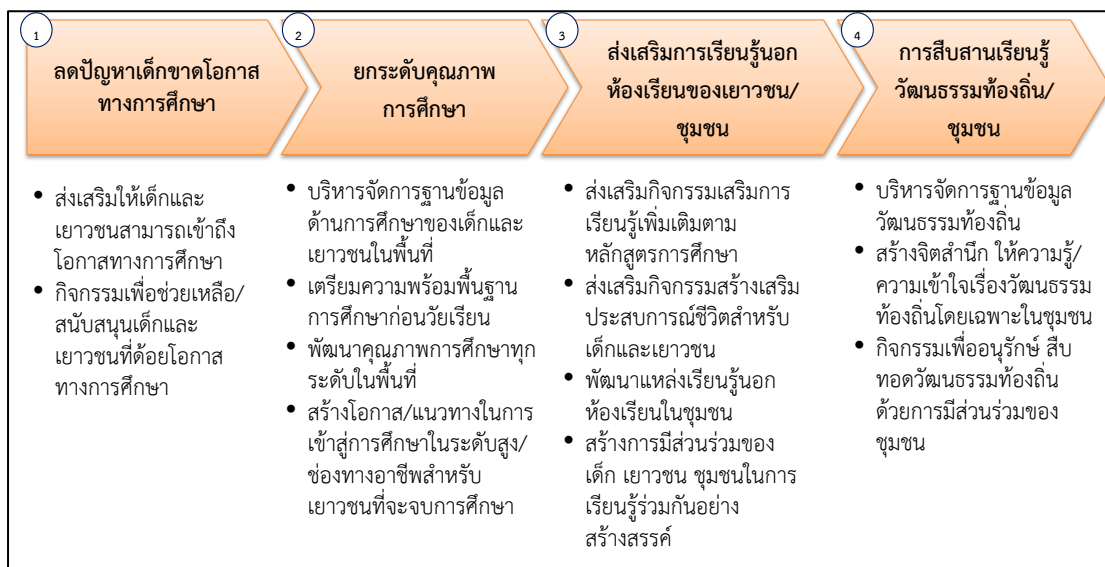
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาลึกซึ้งและไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจากวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลักแสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาวะของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

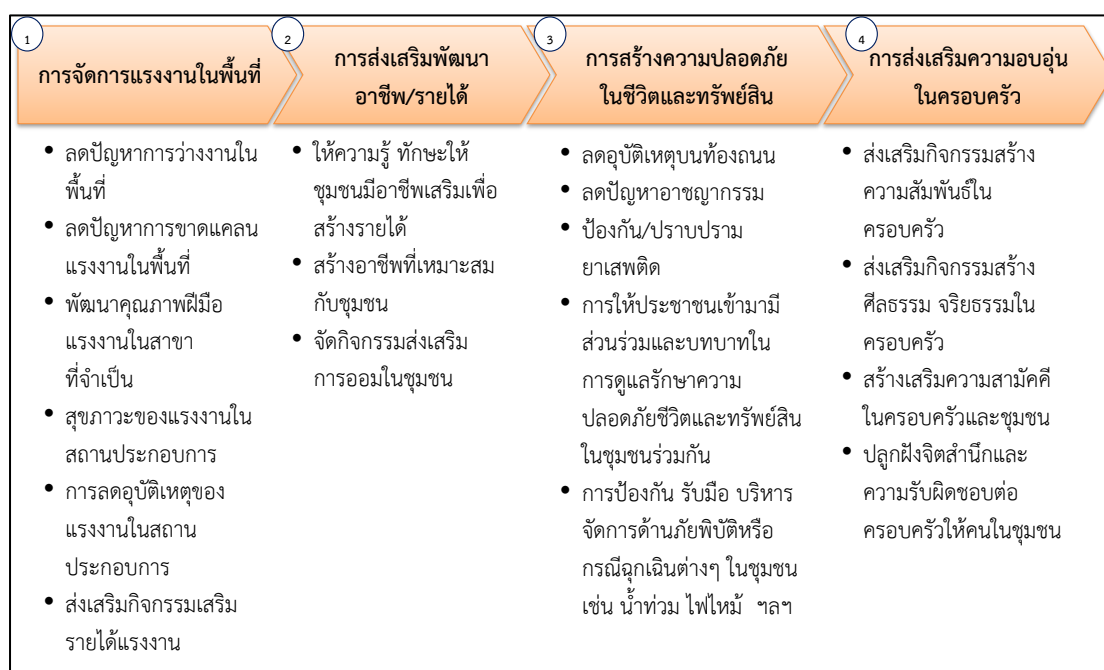
3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผน เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลย เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่น และร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

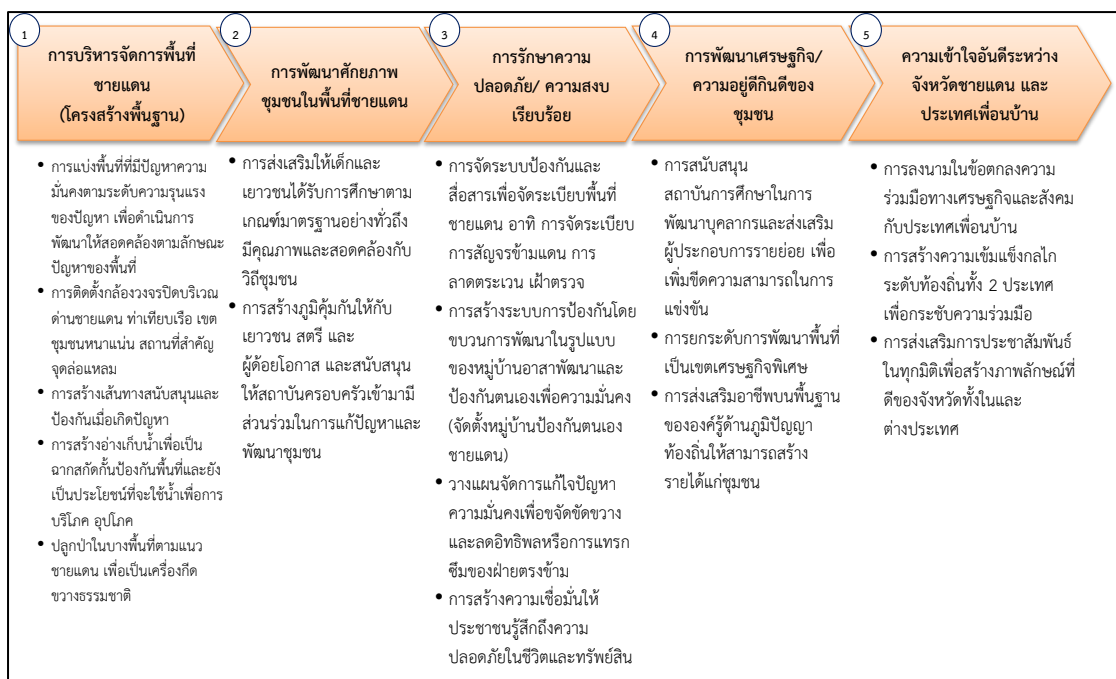
1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝัาตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคมน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนการจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูแลป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตกตวงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาล สุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการขยายตัวของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

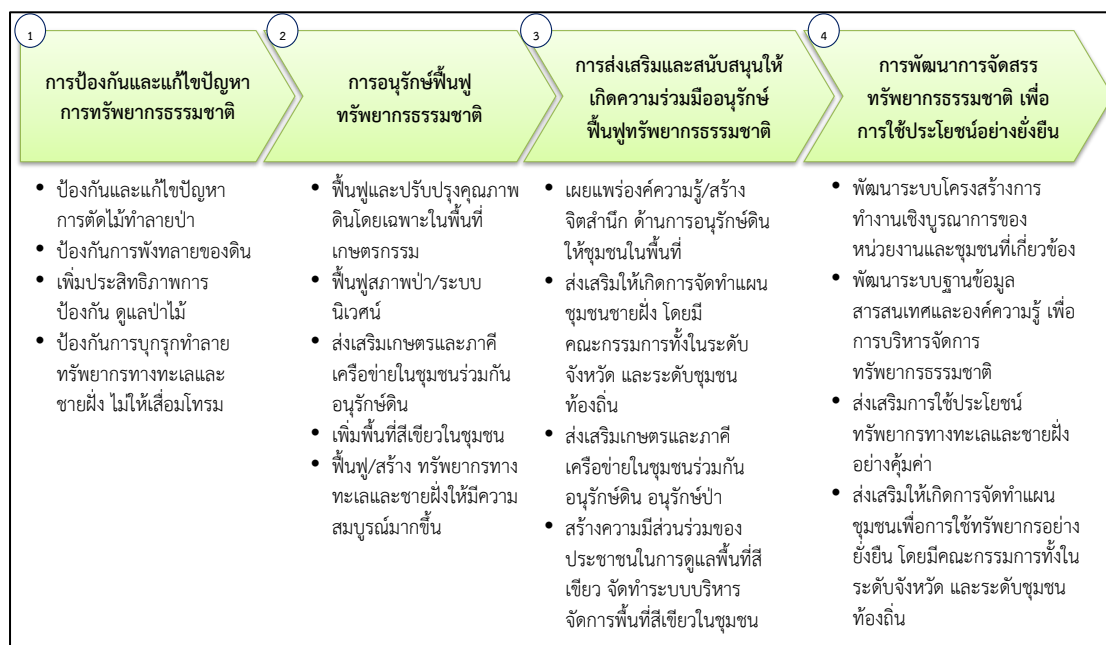
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน พื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

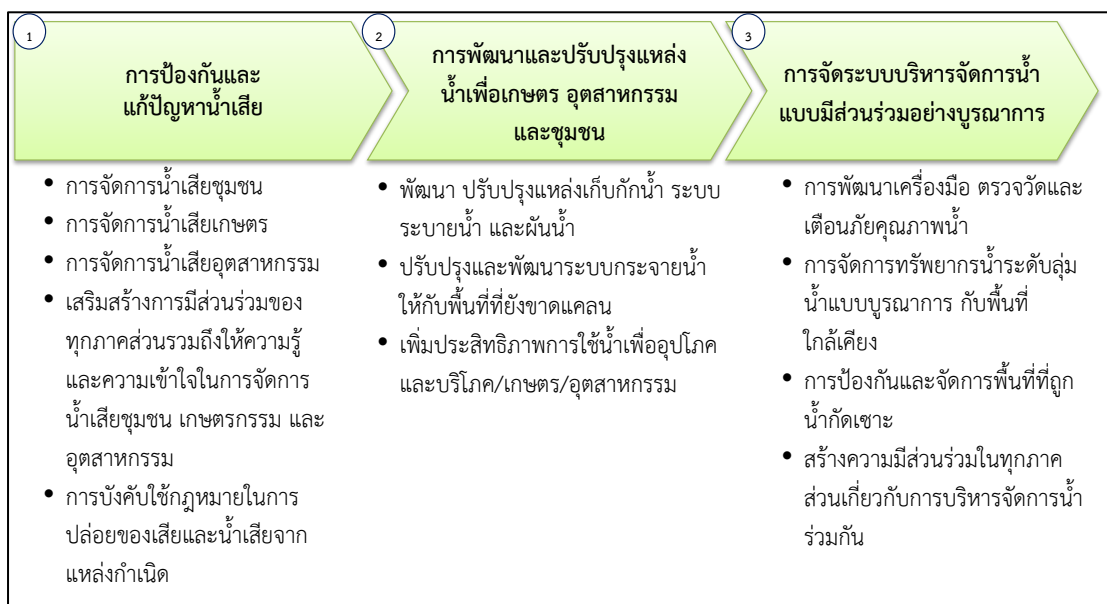
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสีย และน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจวัดและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับ พื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

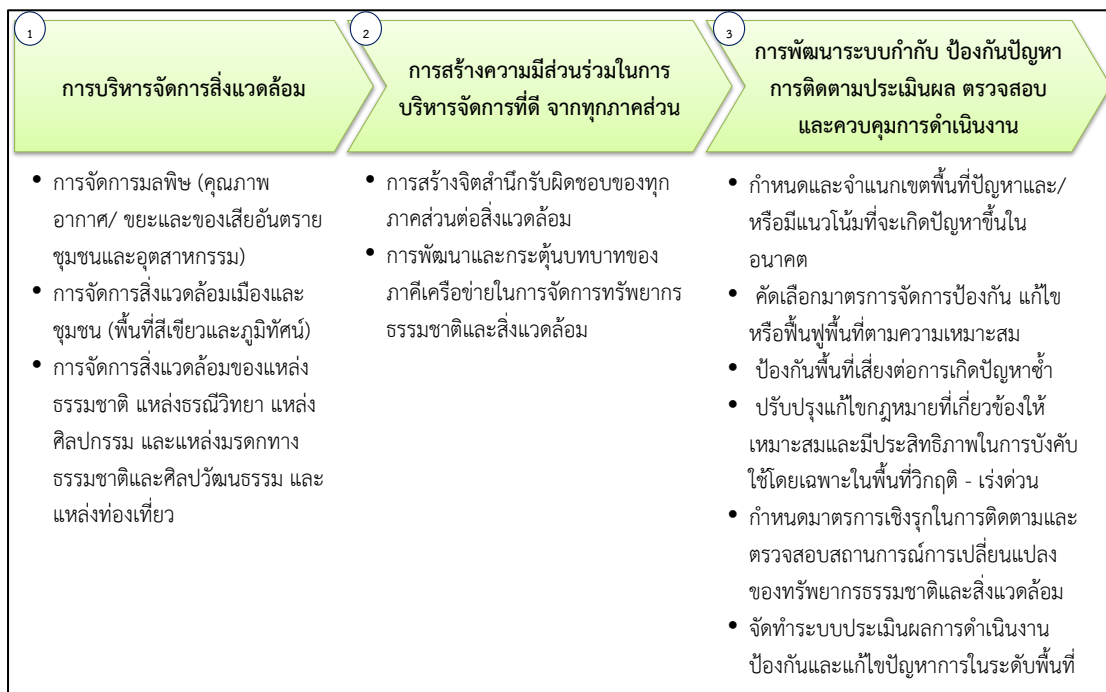
1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) สร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบของทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ
(Smart Province)

ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (P : Gross Provincial Product)			
ตัวชี้วัดที่ 1 : ผลผลิตมวลรวมเพิ่มขึ้น			
1. การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)			
2. การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น		อยุธยา	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคอุตสาหกรรมการค้า และบริการ
		นนทบุรี	มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น
		นครพนม	อัตราการขยายตัวภาคการค้าการลงทุนในจังหวัด
3. คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น	อัตราการย้ายถิ่น		
	อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ		
	ร้อยละของการย้ายถิ่น จำแนกตามสาเหตุการย้ายถิ่น		
2. รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี ของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (I : Per Capita Income)			
ตัวชี้วัดที่ 2 : รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)	ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ (ต่อ)	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	ร้อยละของพนักงาน		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
2. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)	จำนวนอาคารโรงงานที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างใหม่ (หลัง)		
	อัตราการขยายตัวของผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่		
	อัตราการขยายตัวของสิ่งก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน		
3. การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชากร 6 ปีขึ้นไปที่เคยจองหรือซื้อสินค้า และบริการทางอินเทอร์เน็ต		
	มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ล้านบาท)		
	มูลค่ารายรับของการประกอบธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ	บึงกาฬ อุดรธานี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยว		
	จำนวนครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคนต่อปีเดินทางท่องเที่ยว		
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่อครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคน	สิงห์บุรี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว
5. จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
3. การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (D : Distribution of Income)			
ตัวชี้วัดที่ 3 : การกระจายรายได้เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด			
2. การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น			
3. การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์ เพิ่มขึ้น			
4. การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่าง เพิ่มขึ้น			
5. การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละ จังหวัด และภูมิภาคอาเซียน เพิ่มขึ้น			
4. ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (H : Gross Happiness Index)			
ตัวชี้วัดที่ 4 : ดัชนีความผาสุกเพิ่มขึ้น			
1. สุขภาพแข็งแรง	สุขภาพกาย		
	ร้อยละของผู้ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือนก่อนวัน สัมภาษณ์		
	จำนวนครั้งเฉลี่ยที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือน ก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของผู้ได้รับบาดเจ็บระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคเบาหวาน		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง		
	ร้อยละของประชากรที่มีการตรวจสุขภาพประจำปี		
	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรที่อายุ 60 ปี		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สุขภาพแข็งแรง (ต่อ)	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรแรกเกิด		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีคน/อุปกรณ์ช่วย จำแนกตามประเภทกิจกรรม		
	<u>สุขภาพจิต</u>		
	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	<u>พฤติกรรมสุขภาพ</u>		
	ร้อยละของผู้สูบบุหรี่		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ (ปี)		
	จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันต่อคน (มวน)		
	ร้อยละของผู้ดื่มสุรา		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป ที่ออกกำลังกาย		
	จำนวนวันเฉลี่ยที่ออกกำลังกายต่อสัปดาห์ (ไม่รวมไม่สม่ำเสมอ)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่ในการทานอาหารในแต่ละกลุ่มต่อสัปดาห์ (มีประโยชน์)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่บริโภคอาหารมือหลักครบ 3 มื้อ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานต่ำกว่าระดับด้านการศึกษา		
3. ใช้ชีวิตแบบพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย		
4. ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน
		สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
5. มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	ร้อยละของครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นวัสดุถาวร		
	ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีส้วมถูกสุขลักษณะ		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด		
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าภูมิภาค
		เลย	การเข้าถึงไฟฟ้า (ร้อยละ)
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
6. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
7. ไม่มีหนี้สิน	สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้		
8. มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ	ร้อยละของประชากรที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย และที่ดิน		
	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเนื้อที่ถือครอง		
9. มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้า		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปา	เลย	การเข้าถึงน้ำประปา
		บุรีรัมย์	ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้น
10. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
11. อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี			
12. มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน			
13. ไม่มีความผิด			
14. ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
15. ได้รับการบริการของรัฐที่ดี	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
	- บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)		
	- ประกันสังคม/กองทุนเงินทดแทน	ปัตตานี	ร้อยละของสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น
		เลย	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		บุรีรัมย์	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		สุรินทร์	ร้อยละของประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม
		กำแพงเพชร	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		อุทัยธานี	ร้อยละของกำลังแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม
	- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		
16. ได้รับการคุ้มครองรักษาสีห์	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ		
	ร้อยละของคนพิการที่ได้เบี้ยคนพิการ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 - 15 ปี ที่เข้ารับการศึกษภาคบังคับ (ม.ต้น)		
17. มีจิตอาสา	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ		
18. เลี้ยงลูกได้ดี	ขณะตั้งครรภ์		
	ร้อยละของสตรีที่ฝากครรภ์		
	ร้อยละของสตรีอายุ 15 - 49 ปี ที่ได้รับการดูแลระหว่างตั้งครรภ์โดยผู้มีความชำนาญ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจครรภ์อย่างน้อย 1 ครั้ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่มีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับประทานยาบำรุงเลือด (ยาธาตุเหล็ก) ตามแพทย์สั่ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อ HIV		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) ที่สามีได้รับคำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับการดูแลแม่และบุตรจากบุคลากรสาธารณสุข		
	การคลอด		
	ร้อยละของสตรีสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่คลอดโดยผู้มีความชำนาญ		
	ร้อยละของสตรีที่คลอดบุตรโดยบุคลากรทางสาธารณสุข		
	ร้อยละของหญิงอายุ 15 - 49 ปี ที่มีบุตรคนสุดท้องที่ยังมีชีวิตอยู่อายุ 2 - 11 เดือนได้รับการดูแลหลังคลอดครบ 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	วัยทารก		
	ร้อยละของทารกที่มีน้ำหนักแรกคลอดต่ำ		
	ร้อยละของทารกอายุ 0 - 5 เดือน ที่ดื่มนมแม่อย่างเดียว		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของทารกแรกเกิดอายุ 2 - 11 เดือน ที่รับการดูแลหลังคลอด 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว (เฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน)		
	ร้อยละของเด็กอายุ 12 - 23 เดือนที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรค		
	ร้อยละของสตรีที่ให้นมลูกภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด		
	วัยเด็ก/วัยรุ่น		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนอายุ 3 - 24 ปี ที่กำลังเรียนในระบบ		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนต่อ		
	อัตราการอ่านหนังสือของประชากร		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่เป็นเด็กกำพร้า		
	ดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย		
19. ครอบครัวอบอุ่น	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ที่อยู่อาศัยกับพ่อแม่		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
20. จิตใจเบิกบาน	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	ร้อยละของประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป		
5. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง (E : Government Expense)			
ตัวชี้วัดที่ 5 : ค่าใช้จ่ายการบริหารงานลดลง			
1. บุคลากร			
2. มอบอำนาจและกระจายอำนาจ			
3. ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง			
4. ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์			
5. ลดการเดินทาง			
6. ลดเวลาการปฏิบัติ			
7. จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)			
8. ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร			

ตัวชี้วัดสังคมคุณภาพ (PARKS)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม : Peaceful			
1. P : สันติสุข คือ เป้าหมาย			
1. เข้าใจในสังขธรรมทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น			
2. เชื่อในกฎแห่งกรรม			
3. ยอมรับความแตกต่างในสถานะ			
4. สามัคคีและความพร้อมเพรียงกัน			
5. โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม่ไม่ไยญาติ		
6. ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
7. ปลอดภัยอาชญากรรม และโจรผู้ร้าย	ร้อยละของการประสบเหตุอาชญากรรม	ลพบุรี	ร้อยละของการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีร้ายแรง
8. มีความกตัญญู และรักถิ่น	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา		
9. ร่วมกันรับผิดชอบให้สังคมอยู่ได้ เราจึงจะอยู่ได้	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/หมู่บ้าน		
10. ตระหนักถึงการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไปที่ไม่แข่งคิว		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ : Adjustment			
2. A : ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อรักษาสันติสุข			
1. กำหนดกฎและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน			
2. ยอมรับผิดและแก้ไขปรับปรุง			
3. มีความกรุณาและให้อภัย	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจัง		
4. มีความเมตตาและให้ความช่วยเหลือ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเกี่ยวกับเงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศลของศาสนาพุทธต่อคนต่อปี (บาท)		
5. ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของเพื่อนบ้าน			
6. มีความสงบกาย สงบใจ และยอมรับกับทุกขัณภัยที่ประสบ	ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
7. เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เอาแต่ใจตนเอง			
8. มีการประนีประนอมและใช้สันติวิธี			
9. ไม่หุบปาก กล้าเผชิญความจริง ทุกอย่างพูดจากันได้			
10. ทุกปัญหามีทางออกด้วยสันติวิธี ถอยกันคนละก้าว			
3. เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน : Reason			
3. R : ใช้เหตุผลยึดความถูกต้อง			
1. ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
2. ใช้หลักประชาธิปไตยเคารพเสียงส่วนใหญ่			
3. ไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย ปรับความเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือเยียวยา			
4. ค้นหาสาเหตุ แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด			
5. ยอมรับความเห็นที่แตกต่าง			
6. ค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ หาทางออก และประเมินผลกระทบ			
7. ให้ความรู้และโอกาสแก่ทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
8. เคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล			
9. ประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค อยู่ตลอด			
10. ชี้แจงข้อมูลและประชุมร่วมกันอยู่เป็นเนืองนิจ			
4. เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต : Knowledge			
4. K : หมั่นศึกษาหาความรู้และเป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้			
1. จำนวนและระดับการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย	ร้อยละของประชากรที่อ่านออกเขียนได้		
2. จำนวนและระดับการศึกษาในแต่ละชั้น	ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา		
3. จำนวนและระดับการพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	ร้อยละของประชากรที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้		
	ร้อยละของประชากรที่สามารถอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้		
4. จำนวนและระดับการใช้ Internet	ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต	นครนายก	อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มขึ้น
		ระนอง	ร้อยละของประชากรที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
		เลย	อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของประชากร (ร้อยละ)
5. จำนวนและระดับการศึกษาต่อผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต			
6. จำนวนและระดับการเป็นผู้รักการอ่าน			
7. จำนวนและระดับรักการคิดและเขียน			
8. จำนวนและระดับการค้นหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ			
9. จำนวนและระดับการเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติม			
10. จำนวนและระดับการศึกษาดูงานเพิ่มเติม			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
5. พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ : Sufficiency			
5. S : การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและก้าวสู่ชีวิตที่เจริญ			
1. มีอาชีพเหมาะสมกับความรู้	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานตําระดับด้านการศึกษา		
2. มีการลงทุนประกอบอาชีพสอดคล้องกับทรัพย์สินที่มีอยู่			
3. ประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม			
4. มีรายรับสุทธิเหมาะสมกับการดำรงชีพ	สัดส่วนคนจน		
5. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		
6. เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ เพื่อทำธุรกิจร่วมกัน			
7. ให้อภัยและปลดปล่อยศัตรู	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจ		
8. เลี้ยงลูกด้วยปัญญา			
9. จัดทำมรดกไว้อย่างเหมาะสม			
10. ระลึกถึงความตายและเตรียมพร้อมสู่ความตาย			

ภาคผนวก ค

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน :
- สาขา :
- หมวด :
- หมู่ (ถ้ามี) :
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) :
- ชื่อสถิติทางการ :

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล :
- ระดับการนำเสนอ :
 - ☐ ประเทศ ☐ ภาค ☐ จังหวัด ☐ อำเภอ ☐ ตำบล
 - ☐ เขตการปกครอง ☐ อื่นๆ (ระบุ)

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ รายชั่วโมง ☐ รายวัน ☐ รายสัปดาห์ ☐ รายเดือน
 - ☐ รายไตรมาส ☐ ราย 6 เดือน ☐ รายปี ☐ ราย 2 ปี
 - ☐ ราย 3 ปี ☐ ราย 5 ปี ☐ ราย 10 ปี ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
 - ☐ เผยแพร่ได้ ☐ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ)
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
 - ☐ เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ)
 - ☐ อื่นๆ (ระบุ)
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
 - ☐ ไทย ☐ อังกฤษ ☐ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ☐ สัมภาษณ์
 - ☐ สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
 - ☐ ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
 - ☐ ขนาดตัวอย่าง.....
 - ☐ อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
 - ☐ ทะเบียน
 - ☐ รายงาน
 - ☐ อื่นๆ (ระบุ)
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ☐ คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
 - ☐ คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ)
 - ☐ จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)

☐ .doc, docx	☐ .xls, .xlsx	☐ .csv	☐ .pdf	☐ .txt
☐ อื่นๆ (ระบุ)				
 - ☐ ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)

☐ Oracle	☐ DB2	☐ MS SQL	☐ My SQL
☐ อื่นๆ (ระบุชื่อ)			
 - ☐ รูปแบบอื่นๆ (ระบุ)

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง :
 กรม/หน่วยงาน :
 สำนัก/ศูนย์/กอง :
 กลุ่ม/ฝ่าย :
 ชื่อผู้รับผิดชอบ :
 ตำแหน่ง :
 โทรศัพท์ :
 โทรสาร :
 E-mail address :

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : โทรศัพท์ : เว็บไซต์ : e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ง

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

